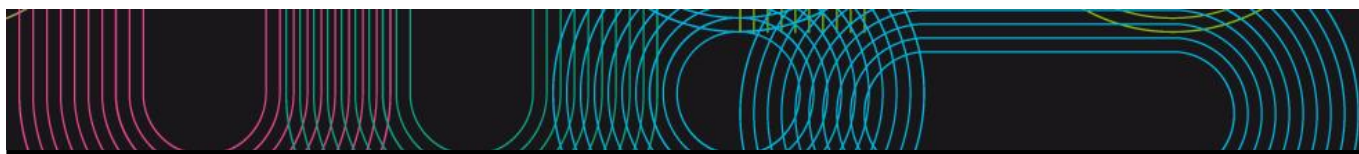

TABLA DE ERROS	
Lugar do erro	Descrición
Apartado de titulación 'Localización'	Erro de PHP [Warning, script: /var/www/releases/docnet/docnet-20180622-125038/vendor/mpdf/mpdf/src/Image/ImageProcessor.php, liña: 189]: fopen(https://seix.uvigo.es/docnet_2.2/docencia/admin/fitxer.php?carpeta=fotos_centres&fitxer=10&nom_any_academic=2009_10) [function.fopen0]: failed to open stream: HTTP request failed! HTTP/1.1 404 Not Found
Apartado de titulación 'Localización'	Erro de PHP [Warning, script: /var/www/releases/docnet/docnet-20180622-125038/vendor/mpdf/mpdf/src/Image/ImageProcessor.php, liña: 197]: fopen(https://seix.uvigo.es/docnet_2.2/docencia/admin/fitxer.php?carpeta=fotos_centres&fitxer=10&nom_any_academic=2009_10) [function.fopen0]: failed to open stream: HTTP request failed! HTTP/1.1 404 Not Found
Apartado de titulación 'Localización'	Erro de PHP [Warning, script: /var/www/releases/docnet/docnet-20180622-125038/vendor/mpdf/mpdf/src/Image/ImageProcessor.php, liña: 189]: fopen(https://seix.uvigo.es/docnet_2.2/docencia/admin/images/ico_ver.gif) [function.fopen0]: failed to open stream: HTTP request failed! HTTP/1.1 404 Not Found
Apartado de titulación 'Localización'	Erro de PHP [Warning, script: /var/www/releases/docnet/docnet-20180622-125038/vendor/mpdf/mpdf/src/Image/ImageProcessor.php, liña: 197]: fopen(https://seix.uvigo.es/docnet_2.2/docencia/admin/images/ico_ver.gif) [function.fopen0]: failed to open stream: HTTP request failed! HTTP/1.1 404 Not Found

Facultade de CC. Económicas e Empresariais

Presentación

La Facultad de Ciencias Económicas y Empresariales tiene una amplia trayectoria dentro de nuestra Universidad. A principios de los 70 ya se impartían enseñanzas de Ciencias Económicas en el antiguo Colegio Universitario de Vigo, que en 1980 pasaría a integrarse en la Universidad de Santiago de Compostela. En 1990 se segrega el Campus de Vigo, lo que supondrá el nacimiento de la Universidad de Vigo.

En el curso 1991/92 se inicia la docencia de las licenciaturas de Ciencias Económicas y de Ciencias Empresariales en el edificio actual, registrándose dos procesos de reforma de sus planes de estudios en los años 1995 y 2002. A raíz de la promulgación del RD 1393/2007 sobre ordenación de las enseñanzas universitarias se pone en marcha el proceso de adaptación al Espacio Europeo de Educación Superior, de tal forma que, para el curso académico 2009/2010, comenzarán a impartirse las titulaciones de Grado en Administración de Empresas y en Economía a las que se refieren estas guías.

Se persigue con ello ofertar unas titulaciones más adaptadas al contexto actual, con una adaptación de las metodologías docentes orientadas hacia el aprendizaje del alumno y el desarrollo de sus capacidades.

Localización

La Facultad de Ciencias Económicas y Empresariales de Vigo está en el Campus de Lagoas/Marcosende, aproximadamente a 15 km. de la ciudad. Clikcando en el siguiente icono puedes acceder a un plano del Campus con su ubicación precisa

En caso de precisar información es posible contactar a través de las siguientes vías:

Correo - Facultad de Ciencias Económicas y Empresariales, Campus de Lagoas-Marcosende, s/n, 36310 VIGO

Teléfono - 986812400 (Centralita/Conserjería)

986 812403 (Secretaría de Alumnos)

986 812402 (Secretaría do Decanato)

Fax- 986812401

Correo electrónico - secfcee@uvigo.es (Secretaría de Alumnos)

sdfcee@uvigo.es (Secretaría do Decanato)

Web - <http://fccee.uvigo.es/>

Infraestructuras y Servicios

La Facultad cuenta con una importante dotación de infraestructuras destinadas a dar soporte a las actividades de investigación, docencia y extensión universitaria. Resumidamente, hay 15 aulas de docencia, 13 aulas-seminario, 6 aulas de informática y un aula informática de libre acceso. Adicionalmente dispone de un salón de actos con un aforo aproximado de unas 550 personas , un salón de grados para 60-80 personas, biblioteca con 400 puestos de lectura y cafetería-comedor.

A continuación se desglosa la información sobre servicios importantes para el alumnado:

SERVICIOS OFERTADOS AOS ESTUDANTES

- AULA INFORMÁTICA DE LIBRE ACCESO:

Ordenadores a disposición dos alumnos con aplicaciones de uso corriente, acceso a Internet e posibilidade de impresión de documentos

- REDE INALÁMBRICA:

Acceso WIFI a Internet en toda a Facultade.

- REPROGRAFÍA:

Fotocopias, encuadernacións, transparencias, impresión de documentos, material de estudio, etc...

Horario regular : Mañá de 9 a 14 h. - Tarde de 15:45 a 18:00 h.

- CAFETERÍA E COMEDOR:

Servicio de cafetería completo, almorzos e comidas con menús do día.

Horario SS.Cafetería: De 8:45 a 21 h.

Horario SS.Comedor: De 13 a 15:30 h.

- SERVICIOS ADMINISTRATIVOS:

Servicios de xestión do alumnado (matrículas, traslados, solicitudes de validacións, emisión de títulos, etc...), asuntos económicos e secretaría do Decanato.

Horario atención ó público: De 9 a 14 h.

- BIBLIOTECA:

Servicio de asesoramento e empréstito bibliográfico, salas de estudio e lectura e consulta bases de datos.

Para o servicio de empréstito requírese carnet de biblioteca.

Dotacións: 414 postos de lectura e estudio.

2 postos consulta bases de datos.

29.000 volumes aprox. (libros, informes, etc.)

560 títulos de publicacións periódicas:

330 revistas e 230 estatísticas.

Horario : De 8:45 a 20:45 h.

Equipo decanal

Decano	José Santiago Gómez Fraiz
Secretaria	Gonzalo Caballero Míguez
Vicedecano de Organización Académica	Fernando Comesaña Benavides
Vicedecana de Calidade	Raquel Arévalo Tomé
Vicedecano de Relacións Internacionais	Jorge Vila Biglieri
Vicedecana de Adaptación ao EEES	Carlos M ^a Fernández-Jardón Fernández

(*)

(*)

Máster Universitario en Administración Integrada de Empresas e Responsabilidade Social Corporativa

Materias

Curso 1

Código	Nome	Cuadrimestre	Cr.totais
V03M134V01101	A Responsabilidade Social na Empresa	1c	5
V03M134V01102	Xestión Ética	1c	5
V03M134V01103	Dirección Estratéxica	1c	5
V03M134V01104	RSC e Marketing	1c	3
V03M134V01105	Marketing Responsable	1c	4
V03M134V01106	Información e Comunicación da RSC	1c	3
V03M134V01107	Fundamentos de Responsabilidade Social Empresarial Interna (Concepto + Elementos)	1c	3
V03M134V01108	Implantación e Temas Avanzados de Responsabilidade Social Empresarial Interna	1c	3
V03M134V01201	Xestión da Calidade Total	2c	5
V03M134V01203	Inversión e Financiación Socialmente con Criterios de Sostibilidade	2c	3
V03M134V01204	Contabilidade Social	2c	3
V03M134V01206	Traballo Fin de Máster	2c	13
V03M134V01207	Sistemas Normalizados de Xestión: Calidade, Medioambiente, Seguridade e Saúde no Traballo	2c	5

DATOS IDENTIFICATIVOS**A Responsabilidade Social na Empresa**

Materia	A Responsabilidade Social na Empresa			
Código	V03M134V01101			
Titulación	Máster Universitario en Administración Integrada de Empresas e Responsabilidade Social Corporativa			
Descriptor	Creditos ECTS	Carácter	Curso	Cuadrimestre
	5	OB	1	1c
Lingua impartición	Castelán Galego			
Departamento				
Coordinador/a	Rodríguez Daponte, María del Rocío			
Profesorado	Dopico Parada, Ana Isabel Pita Castelo, Jose Rodríguez Daponte, María del Rocío			
Correo-e	rocio@uvigo.es			
Web				
Descrición xeral				

Competencias

Código		Tipoloxía
CB1	Posuír e comprender coñecementos que acheguen unha base ou oportunidade de ser orixinais no desenvolvemento e/ou aplicación de ideas, adoito nun contexto de investigación.	• saber
CB2	Que os estudantes saiban aplicar os coñecementos adquiridos e a súa capacidade de resolución de problemas en contornos novos ou pouco coñecidos dentro de contextos máis amplos (ou multidisciplinares) relacionados coa súa área de estudo.	• saber facer
CB3	Que os estudantes sexan capaces de integrar coñecementos e se enfrontar á complexidade de formular xuízos a partir dunha información que, sendo incompleta ou limitada, inclúa reflexións sobre as responsabilidades sociais e éticas vinculadas á aplicación dos seus coñecementos e xuízos.	• saber facer
CB4	Que os estudantes saiban comunicar as súas conclusións, e os coñecementos e razóns últimas que as sustentan, a públicos especializados e non especializados dun xeito claro e sen ambigüidades.	• Saber estar / ser
CB5	Que os estudantes posúan as habilidades de aprendizaxe que lles permitan continuar estudando dun xeito que terá que ser, en grande medida, autodirixido e autónomo.	• Saber estar / ser
CG1	Recuperar e analizar información pertinente e oportuna proveniente de fontes diversas en condicións óptimas de custo e tempo	• saber
CG2	Interpretar e dominar destrezas asociados con ese campo.	• saber
CG3	Demostrar un entendemento sistemático do campo de estudo derivado do entendemento e integración de distintos enfoques teóricos	• saber
CG4	Demostrar a habilidade de concibir, deseñar, implementar e adaptar un proceso substancial coa suficiente integridad intelectual	• saber facer
CG5	Aplicar os coñecementos adquiridos e a súa capacidade de resolución de problemas en contornas novas ou pouco coñecidos dentro de contextos máis amplos (ou multidisciplinares) relacionados coa súa área de estudo	• saber facer
CG6	Integrar coñecementos e enfrontarse á complexidade de formular xuízos a partir dunha información que, sendo incompleta ou limitada, inclúa reflexións sobre as responsabilidades sociais e éticas vinculadas á aplicación dos seus coñecementos e xuízos	• saber facer
CG7	Demostrar a capacidade de análise crítica, reflexión, avaliación e síntese de ideas novas e complexas	• saber facer
CG8	Organizar, planificar e desenvolver estratexias para levar a cabo un traballo	• saber facer
CG9	Comunicar as súas conclusións -e os coñecementos e razóns últimas que as sustentan- a públicos especializados e non especializados dun modo claro e sen ambigüidades	• Saber estar / ser
CG10	Traballar en equipo.	• saber facer
CG11	Aplicar os coñecementos á resolución de problemas concretos.	• saber facer
CG12	Adaptarse a novas situacións	• Saber estar / ser
CG13	Estudar dun modo auto-dirixido ou autónomo	• Saber estar / ser

CE1	Interpretar a nova realidade social e a súa aplicación ás tarefas da dirección e organización de empresas, á análise prospectivo da competitividade e ao impulso do desenvolvemento organizativ	• saber • saber facer
CE2	Identificar cales son os stakeholders e entender a súa importancia	• saber facer
CE3	Comprender as implicacións do comportamento ético na estratexia empresarial e nos procesos de toma de decisións, e a súa relación coa motivación, liderado e cultura empresarial	• saber facer
CE4	Coñecer os sistemas de xestión, normas, verificación e posibles certificacións da RSC	• saber facer
CE6	Elaborar memorias de sustentabilidade	• saber facer
CT1	Difusión de resultados e conclusións dos estudos, a través de presentacións orais e escritas que aborden ideas relacionadas coa RSC na xestión integral da empresa	• saber facer
CT2	Manexo de técnicas e ferramentas informáticas e de xestión para obtención de información, tratamento e procesamento de datos, e posterior utilización	• saber facer
CT3	Difusión e divulgación de ideas en contextos tanto académicos como non especializados	• Saber estar / ser
CT4	Reflexión sobre responsabilidades sociais e éticas	• Saber estar / ser

Resultados de aprendizaxe

Resultados de aprendizaxe	Competencias
Coñecer o concepto de RSE e a súa aplicación ás tarefas da dirección e organización de empresas, á análise prospectivo da competitividade e ao impulso do desenvolvemento organizativo	CB1 CG3 CG13 CE1 CE3
Identificar cales son os stakeholders e entender a súa importancia	CG1 CG2 CG10 CE2
Analizar e describir os sistemas de xestión, normas, verificación e posibles certificacións da RSC	CB5 CG8 CE4
Elaborar memorias de sustentabilidade,	CB3 CG4 CG6 CG11 CE6 CT2
Difundir de resultados e conclusións dos estudos, a través de presentacións orais e escritas que aborden ideas relacionadas coa RSC na xestión integral da empresa.	CB2 CG5 CG9 CT1
Reflexionar sobre responsabilidades sociais e éticas	CB4 CG7 CG12 CT3 CT4

Contidos

Tema

A Responsabilidade Social Empresarial. Evolución do concepto. Dimensións

Marco institucional e iniciativas internacionais para o fomento da RSE.

Os grupos de interés o Stakeholders

Xestión da RSE nunha institución.

Memorias de sustentabilidade, visión global e adaptación a cada organización.

Planificación docente

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Resolución de problemas	10	35	45
Presentación	5	15	20
Traballos de aula	10	20	30
Lección maxistral	10	20	30

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente	
	Descrición
Resolución de problemas	Actividade na que se formulan problemas e/ou exercicios relacionados coa materia. O alumno debe desenvolver as solucións idóneas ou correctas, en base ao razoamento coa información dispoñible e a interpretación dos resultados
Presentación	O alumno presentará os resultados do seu traballo individual ou en grupo. Valorarase tanto o contido do mesmo como a presentación.
Traballos de aula	De maneira grupal se resolverán as tarefas plantexadas polo docente como complemento das cuestións teóricas plantexadas.
Lección maxistral	SESIÓN MAXISTRAL PARTICIPATIVA: Exposición por parte do profesor dos contidos sobre a materia obxecto de estudo, bases teóricas e/ou directrices do traballo, exercicios ou proxecto a desenvolver polo estudante.

Atención personalizada	
Metodoloxías	Descrición
Lección maxistral	
Resolución de problemas	
Presentación	

Avaliación			
	Descrición	Cualificación	Competencias Avaliadas
Resolución de problemas	Avaliarase o traballo realizado polo alumno	20	CB2 CB3 CG1 CG5 CG11 CE2 CE4 CE6 CT4
Presentación	Avaliarase a capacidade de análise de casos reais de empresas	70	CB4 CG2 CG3 CG4 CG6 CG7 CG8 CG9 CG10 CG12 CG13 CE2 CE4 CE6 CT1 CT2 CT3 CT4
Traballos de aula	Se evaluará o traballo realizado por o alumnado	10	CB2 CB3 CG1 CG7 CG10 CE2 CE4

Outros comentarios e avaliación de Xullo

O MAiE segue un sistema de avaliación continua e esixe unhapresencialidad mínima do 80%. Para aqueles alumnos que non cumpran apresencialidad ou que non alcancen o 50% da cualificación na avaliacióncontinua, terán que acudir a segunda convocatoria. Nesta convocatoria poderaseesixir un exame.

Observación: Calquera evidencia de traballos e probas plagiados ou copiados supoñerá unha cualificación de suspenso nas dúas convocatorias.

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

- ALMAGRO, J., GARMENDIA, J.A., TORRE, I., Responsabilidad social: una reflexión global sobre la RSE, Prentice Hall, 2009,
- BOWEN, H.R., Social Responsibilities of the Businessman, 1953,
- CARROL, A.B., "Corporate social responsibility. Evolution of a definitional construct", vol 38, nº3. pag 168-295, 1999, Business & Society
- CARROLL, A.B., "The pyramid of corporate social responsibility: Toward the moral management of organizational stakeholders", Nº 34, PAG. 39-48, 1991, Business Horizons
- DOPICO PARADA, A.I., RODRÍGUEZ DAPONTE, R Y GONZÁLEZ VÁZQUEZ, E., "Valoración de la RSC por el consumidor y medición de su efecto sobre las compras", nº 54 (1), pag. 39-52, 2014, Revista de Administración de Empresas RAE
- Foretica, Proactive stakeholder engagement. Practical Guide for companies and stakeholders, 2008,
- FREEMAN, R. E., "The politics of stakeholder theory: Some future directions", nº 4, pag. 409-421, 1994, Business Ethics Quarterly
- FREEMAN, R. E., "Ending the so called Friedman-Freeman debate", Vol.18, (2), pag.162-166, 2008, Business Ethics Quarterly
- FREEMAN, R. E., Strategic Management: A stakeholder approach, Pitman, 1984,
- GARCÍA DEL JUNCO, J.; PALACIOS FLORENCIO, B. Y ESPASANDÍN BUSTELO, F., Manual práctico de responsabilidad social corporativa, Ediciones Piramide, 2014,
- HARTMAN, LAURA P; DESJARDINS, J. Y ESPINOZA, F.A., Ética en los negocios : decisiones éticas para la responsabilidad social e integridad personal, McGraw-Hill, 2014,
- MAIGMAN, I., FERRELL, O. C., Y FERRELL, L., "A stakeholder model for implementing social responsibility in marketing", 39, nº 9/10, pag. 956- 977, 2005, European Journal of Marketing
- RAUFFLET, E., Responsabilidad social empresarial, Pearson, 2012,
- RIVERA, J. M., Gestión de la RSC, NETBIBLO, 2010,

Bibliografía Complementaria

- COMISION EUROPEA, Comunicación de la Comisión relativa a la RSE: una contribución empresarial al desarrollo sostenible, 2002,
- DE LA CUESTA, M., "El porqué de la responsabilidad social corporativa", vol. 2813, pp. 45-58, 2004, Boletín ICE Económico
- DOPICO PARADA, A.I., RODRÍGUEZ DAPONTE, R Y GONZÁLEZ VÁZQUEZ, E., "La responsabilidad social empresarial y stakeholders: un análisis clúster", nº 21 (1), pag. 99-114, 2012, Revista Galega de Economía
- FERNÁNDEZ, J. L. Y BAJO, A., "La Teoría del Stakeholder o de los Grupos de Interés, pieza clave de la RSE, del éxito empresarial y de la sostenibilidad", nº 6, Vol 6, pag. 130-143, 2012, Revista Internacional de Investigación en Comunicación aDResearch ESIC
- MITCHELL, R., AGLE, B. Y WOOD, D., "Toward a theory of stakeholder identification and salience: defining the principle of who and what really counts", Vol. 22, nº 4, pag. 853-886, 1997, The Academy of Management Review
- MORRÓS RIBERA, J. Y VIDAL MARTÍNEZ, I., Responsabilidad social sostenibilidad : GRI e ISO 26000, Fundación Confemetal, 2014,
- PÉREZ CARRILLO, E. COORD, Gobierno corporativo y responsabilidad social de las empresas, Marcial Pons, 2009,
- RODRÍGUEZ DAPONTE, R. Y DOPICO PARADA, A. I., "RSE y Stakeholders: La visión de las empresas de Galicia ante los distintos grupos de interés", 2012, Responsabilidad social empresarial. Miradas plurales, un interés singular

Recomendacións

Outros comentarios

Paxinas WEB que el alumno debe consultar:

- <http://www.corresponsables.com/>
- <http://www.diarioresponsable.com/>
- <http://www.expoknews.com/>
- www.club sostenibilidad.org
- www.csreurope.org
- www.europapress.es/epsocial/rsc/
- www.foretica.es
- www.globalreporting.org

www.observatoriorsc.org
http://www.oecd.org/departament/0,3355,en_2649_34889_1_1_1_1_1,00.html
www.unglobalcompact.orgwww.pactomundial.org

REFERENCIAS DO SISTEMAS DE XESTIÓN DA RSE.

AA1000: www.accountability21.net/aa1000series

ISO/WD26000: www.iso.org/sr

SA8000: www.sa8000.org

SGE21: <http://www.sge21.foretica.es/es/>

DATOS IDENTIFICATIVOS				
Xestión Ética				
Materia	Xestión Ética			
Código	V03M134V01102			
Titulación	Máster Universitario en Administración Integrada de Empresas e Responsabilidade Social Corporativa			
Descritores	Creditos ECTS	Carácter	Curso	Cuadrimestre
	5	OB	1	1c
Lingua impartición	Castelán Galego			
Departamento				
Coordinador/a	Rodríguez Domínguez, María del Mar			
Profesorado	González Loureiro, Miguel Rodríguez Domínguez, María del Mar			
Correo-e	mrdguez@uvigo.es			
Web				
Descrición xeral				

Competencias		
Código		Tipoloxía
CB1	Posuír e comprender coñecementos que acheguen unha base ou oportunidade de ser orixinais no desenvolvemento e/ou aplicación de ideas, adoito nun contexto de investigación.	• saber • saber facer
CB2	Que os estudantes saiban aplicar os coñecementos adquiridos e a súa capacidade de resolución de problemas en contornos novos ou pouco coñecidos dentro de contextos máis amplos (ou multidisciplinares) relacionados coa súa área de estudo.	• saber • saber facer
CB3	Que os estudantes sexan capaces de integrar coñecementos e se enfrontar á complexidade de formular xuízos a partir dunha información que, sendo incompleta ou limitada, inclúa reflexións sobre as responsabilidades sociais e éticas vinculadas á aplicación dos seus coñecementos e xuízos.	• saber • saber facer
CB4	Que os estudantes saiban comunicar as súas conclusións, e os coñecementos e razóns últimas que as sustentan, a públicos especializados e non especializados dun xeito claro e sen ambigüidades.	• saber • saber facer
CB5	Que os estudantes posúan as habilidades de aprendizaxe que lles permitan continuar estudando dun xeito que terá que ser, en grande medida, autodirixido e autónomo.	• saber • saber facer
CG1	Recuperar e analizar información pertinente e oportuna proveniente de fontes diversas en condicións óptimas de custo e tempo	• saber • saber facer
CG2	Interpretar e dominar destrezas asociados con ese campo.	• saber facer
CG3	Demostrar un entendemento sistemático do campo de estudo derivado do entendemento e integración de distintos enfoques teóricos	• saber
CG5	Aplicar os coñecementos adquiridos e a súa capacidade de resolución de problemas en contornas novas ou pouco coñecidos dentro de contextos máis amplos (ou multidisciplinares) relacionados coa súa área de estudo	• saber facer
CG6	Integrar coñecementos e enfrontarse á complejidad de formular xuízos a partir dunha información que, sendo incompleta ou limitada, inclúa reflexións sobre as responsabilidades sociais e éticas vinculadas á aplicación dos seus coñecementos e xuízos	• saber facer
CG10	Traballar en equipo.	• saber facer • Saber estar / ser
CE2	Identificar cales son os stakeholders e entender a súa importancia	• saber
CE3	Comprender as implicacións do comportamento ético na estratexia empresarial e nos procesos de toma de decisións, e a súa relación coa motivación, liderado e cultura empresarial	• saber
CE5	Deseñar e implementar estratexias competitivas coherentes co tamaño empresarial e a contorna, baseándose en vantaxes competitivas resultantes da RSC	• saber • saber facer
CT1	Difusión de resultados e conclusións dos estudos, a través de presentacións orais e escritas que aborden ideas relacionadas coa RSC na xestión integral da empresa	• Saber estar / ser
CT4	Reflexión sobre responsabilidades sociais e éticas	• Saber estar / ser

Resultados de aprendizaxe	
Resultados de aprendizaxe	Competencias

Coñecer a problemática do concepto de ética empresarial	CB3 CB5 CG3 CT4
Coñecer a relación entre a implantación da estratexia e a cultura empresarial nunha contorna de *RSE	CB5 CE2 CE3 CE5 CT4
Capacidade para argumentar e xustificar a conveniencia de toma de decisións éticas	CB4 CB5 CG5 CG6 CG10 CT1 CT4
Saber identificar vantaxes competitivas derivadas da *RSE	CB1 CB2 CB3 CG1 CG2 CE2 CT4

Contidos			
Tema			
ÉTICA E VALORES NA EMPRESA	*		
MISIÓN E VISIÓN NA EMPRESA	*		
INTEGRACIÓN DE ESTRATEXIA E CULTURA EMPRESARIAL	*		
RESPONSABILIDADE SOCIAL EMPRESARIAL E VANTAXE COMPETITIVA	*		

Planificación docente			
	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Estudo de casos	18	42	60
Lección maxistral	12	14	26
Traballo	5	34	39

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente	
	Descrición
Estudo de casos	Análise de casos a partir de documentación entregada en clases ou ben casos de actualidade, etc
Lección maxistral	Exposición teórica por parte do profesor dos contidos da materia

Atención personalizada	
Metodoloxías	Descrición
Lección maxistral	Exposición teórica por parte do profesor dos contidos da materia. O profesor responderá as dúbidas do alumnado.
Estudo de casos	Análise de casos a partir de documentación entregada en clases ou ben casos de actualidade, etc. O profesor responderá as dúbidas do alumnado
Probas	Descrición
Traballo	Presentación dun traballo o proxecto por parte do alumno. O profesor atenderá os alumnos en tutoría

Avaliación		
	Descrición	CualificaciónCompetencias Avaliadas

Estudo de casos	Formulación e resolución de casos prácticos sobre as cuestións teóricas desenvolvidas	20	CB1
			CB2
			CB3
			CB4
			CB5
			CG6
			CE2
			CE3
			CE5
			CT1
			CT4
Traballo	Avaliación do traballo autónomo do alumno mediante presentación e/ou proba escrita de proxectos e casos	80	CE2
			CE3
			CE5
			CT1
			CT4

Outros comentarios e avaliación de Xullo

O MAiE segue un sistema de avaliación continua e esixe unha presencialidade mínima do 80%. Para aqueles alumnos que non cumpran a presencialidade ou que non alcancen o 50% da cualificación na avaliación continua, terán que realizar un exame final da materia.

Observación: Calquera evidencia de traballos e probas plagiados ou copiados supoñerá unha cualificación de suspenso nas dúas convocatorias.

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

Porter Kramer, La creación de valor compartido, Harvard Business Review, 2011

Bibliografía Complementaria

David, Administración Estratégica, Pearson, 2013

Hodge, B.J.; Anthony, W.P. & Gales, L.M., Teoría de la organización : un enfoque estratégico, Prentice Hall, 1998

Kinicki, A & Kreitner, R., Comportamiento organizacional: conceptos, problemas y prácticas, McGraw-Hill Interamericana, 2003

LINDGREEN, KOTLER ET ALL, A STAKEHOLDER APPROACH TO CSR, GOWER, 2012

Luthans, F, Comportamiento organizacional, McGraw-Hill Interamericana, 2011

Navas y Guerras, Direccion Estrategica, Civitas, 2007

Ponti, F, Los Caminos de la negociación : personas, estrategias y técnicas, Granica, 2002

Porter, Estrategia Competitiva, Piramide, 2009

Wagner, J. A. & Hollenbeck, J.R, Comportamiento organizativo : consiguiendo la ventaja competitiva, International Thomson Editores, 2004

Recomendacións

Materias que continúan o temario

Implantación e Temas Avanzados de Responsabilidade Social Empresarial Interna/V03M134V01108

Materias que se recomenda ter cursado previamente

Dirección Estratéxica/V03M134V01103

Outros comentarios

O material entregado polos profesores deberá ser leído polo alumno antes da sesión correspondente.

DATOS IDENTIFICATIVOS				
Dirección Estratéxica				
Materia	Dirección Estratéxica			
Código	V03M134V01103			
Titulación	Máster Universitario en Administración Integrada de Empresas e Responsabilidade Social Corporativa			
Descritores	Creditos ECTS	Carácter	Curso	Cuadrimestre
	5	OB	1	1c
Lingua impartición	Castelán Galego			
Departamento				
Coordinador/a	Rodríguez Domínguez, María del Mar			
Profesorado	Guisado Tato, Manuel Rodríguez Domínguez, María del Mar			
Correo-e	mrdguez@uvigo.es			
Web	http://fatic.uvigo.es			
Descrición xeral				

Competencias		
Código		Tipoloxía
CG1	Recuperar e analizar información pertinente e oportuna proveniente de fontes diversas en condicións óptimas de custo e tempo	• saber • saber facer
CG2	Interpretar e dominar destrezas asociados con ese campo.	• saber • saber facer
CG3	Demostrar un entendemento sistemático do campo de estudo derivado do entendemento e integración de distintos enfoques teóricos	• saber
CG4	Demostrar a habilidade de concibir, deseñar, implementar e adaptar un proceso substancial coa suficiente integridad intelectual	• saber • saber facer
CG5	Aplicar os coñecementos adquiridos e a súa capacidade de resolución de problemas en contornas novas ou pouco coñecidos dentro de contextos máis amplos (ou multidisciplinares) relacionados coa súa área de estudo	• saber facer
CG7	Demostrar a capacidade de análise crítica, reflexión, avaliación e síntese de ideas novas e complexas	• saber facer
CG8	Organizar, planificar e desenvolver estratexias para levar a cabo un traballo	• saber facer
CG9	Comunicar as súas conclusións -e os coñecementos e razóns últimas que as sustentan- a públicos especializados e non especializados dun modo claro e sen ambigüedades	• saber facer
CG10	Traballar en equipo.	• saber facer • Saber estar / ser
CG11	Aplicar os coñecementos á resolución de problemas concretos.	• saber facer
CG12	Adaptarse a novas situacións	• saber facer
CE1	Interpretar a nova realidade social e a súa aplicación ás tarefas da dirección e organización de empresas, á análise prospectivo da competitividade e ao impulso do desenvolvemento organizativ	• saber
CE5	Deseñar e implementar estratexias competitivas coherentes co tamaño empresarial e a contorna, baseándose en vantaxes competitivas resultantes da RSC	• saber • saber facer
CE8	Valorar a pertinencia da mobilización de recursos e as posibilidades intermedias entre xerarquía e mercado (internalización vs. externalización).	• saber
CE9	Integrar e implementar os diferentes sistemas de xestión normalizados de I D I, calidade e medioambiente no proceso de planificación estratéxica da empresa tendo en consideración a súa responsabilidade social corporativa.	• saber
CT1	Difusión de resultados e conclusións dos estudos, a través de presentacións orais e escritas que aborden ideas relacionadas coa RSC na xestión integral da empresa	• Saber estar / ser

Resultados de aprendizaxe	
Resultados de aprendizaxe	Competencias

Identificar os valores, recursos e capacidades que permitan crear vantaxes competitivas	CG1 CG2 CG3 CG7 CG12 CE1 CT1
Analizar as oportunidades e ameazas da contorna empresarial para a toma de decisións	CG1 CG2 CG5 CG7 CG10 CG11 CG12 CE1 CE5 CT1
Identificar as estratexias máis adecuadas para cada realidade empresarial	CG2 CG4 CG7 CG8 CG9 CG11 CE1 CE5 CT1
Coñecer as alternativas de cooperación empresarial e valoralas como fonte de vantaxes competitivas	CG1 CG2 CG3 CG12 CE8 CT1
Coñecer e valorar a importancia do I+D+i na estratexia empresarial	CG2 CG3 CG5 CG7 CE9 CT1

Contidos

Tema	
O proceso estratéxico	*
Estratexias con base na industria	*
Estratexias para industrias con base tecnolóxica	*
Estratexias de I+D+i	*
Estratexias de cooperación	*

Planificación docente

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Estudo de casos	18	42	60
Lección maxistral	12	14	26
Traballo	5	34	39

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Estudo de casos	Análise de casos a partir de documentación entregada en clases ou ben casos de actualidade, etc
Lección maxistral	Exposición teórica por parte do profesor dos contidos da materia

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Lección maxistral	Exposición teórica por parte do profesor dos contidos da materia. O profesor responderá as dúbidas do alumnado.

Estudo de casos	Análise de casos a partir de documentación entregada en clases ou ben casos de actualidade, etc. O profesor responderá as dúbidas do alumnado
Probas	Descrición
Traballo	Presentación dun traballo o proxecto por parte do alumno. O profesor atenderá os alumnos en tutoría

Avaliación			
	Descrición	Cualificación	Competencias Avaliadas
Estudo de casos	formulación e resolución de casos prácticos sobre as cuestións teóricas desenvolvidas	20	CG1 CG2 CG7 CG9 CG10 CG11 CG12 CE1 CE8 CE9 CT1
Traballo	Avaliación do traballo autónomo do alumno mediante a presentación e/ou proba escrita de proxectos e casos	80	CG1 CG2 CG3 CG4 CG5 CG7 CG8 CG9 CG10 CG11 CG12 CE1 CE5 CE8 CE9 CT1

Outros comentarios e avaliación de Xullo

O MAiE segue un sistema de avaliación continua e esixe unha presencialidade mínima do 80%. Para aqueles alumnos que non cumpran a presencialidade ou que non alcancen o 50% da cualificación na avaliación continua, terán que presentarse a un exame final da materia

Observación: Calquera evidencia de traballos e probas plagiados ou copiados supoñerá unha cualificación de suspenso nas dúas convocatorias

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

Bibliografía Complementaria

David, administración estratéxica, pearson, 2013

Porter, estratexia competitiva, piramide, 2009

Navas y Guerras, Dirección estratéxica, civitas, 2007

Schilling, Dirección Estratéxica de la innovación tecnolóxica, Mc Graw-Hill, 2008

Olcese, Manual de la empresa responsable y sostenible, McGraw-Hill, 2008

Moreno, Uriarte y Topa, La responsabilidad social empresarial, piramide, 2010

Recomendacións

Outros comentarios

O material proporcionado debe ser lido antes de cada clase, segundo indicacións do profesor

DATOS IDENTIFICATIVOS				
RSC e Marketing				
Materia	RSC e Marketing			
Código	V03M134V01104			
Titulación	Máster Universitario en Administración Integrada de Empresas e Responsabilidade Social Corporativa			
Descriptores	Creditos ECTS	Carácter	Curso	Cuadrimestre
	3	OB	1	1c
Lingua impartición	Castelán Galego			
Departamento	Organización de empresas e márketing			
Coordinador/a	López Miguens, María Jesús			
Profesorado	López Miguens, María Jesús			
Correo-e	chusl@uvigo.es			
Web				
Descrición xeral	A materia segue o desenvolvemento dun Plan de Marketing baixo un enfoque de marketing responsable.			

Competencias		
Código		Tipoloxía
CB1	Posuír e comprender coñecementos que acheguen unha base ou oportunidade de ser orixinais no desenvolvemento e/ou aplicación de ideas, adoitado nun contexto de investigación.	• saber • saber facer
CB3	Que os estudantes sexan capaces de integrar coñecementos e se enfrontar á complexidade de formular xuízos a partir dunha información que, sendo incompleta ou limitada, inclúa reflexións sobre as responsabilidades sociais e éticas vinculadas á aplicación dos seus coñecementos e xuízos.	• saber facer
CG1	Recuperar e analizar información pertinente e oportuna proveniente de fontes diversas en condicións óptimas de custo e tempo	• saber • saber facer
CG2	Interpretar e dominar destrezas asociados con ese campo.	• saber facer
CG3	Demostrar un entendemento sistemático do campo de estudo derivado do entendemento e integración de distintos enfoques teóricos	• saber • saber facer
CG5	Aplicar os coñecementos adquiridos e a súa capacidade de resolución de problemas en contornas novas ou pouco coñecidos dentro de contextos máis amplos (ou multidisciplinares) relacionados coa súa área de estudo	• saber • saber facer
CG6	Integrar coñecementos e enfrontarse á complexidade de formular xuízos a partir dunha información que, sendo incompleta ou limitada, inclúa reflexións sobre as responsabilidades sociais e éticas vinculadas á aplicación dos seus coñecementos e xuízos	• saber • saber facer
CG7	Demostrar a capacidade de análise crítica, reflexión, avaliación e síntese de ideas novas e complexas	• saber facer • Saber estar / ser
CG9	Comunicar as súas conclusións -e os coñecementos e razóns últimas que as sustentan- a públicos especializados e non especializados dun modo claro e sen ambigüedades	• Saber estar / ser
CG11	Aplicar os coñecementos á resolución de problemas concretos.	• saber facer
CE5	Diseñar e implementar estratexias competitivas coherentes co tamaño empresarial e a contorna, baseándose en vantaxes competitivas resultantes da RSC	• saber facer
CE7	Coñecer o concepto, evolución e importancia do Marketing Responsable na estratexia empresarial	• saber
CT1	Difusión de resultados e conclusións dos estudos, a través de presentacións orais e escritas que aborden ideas relacionadas coa RSC na xestión integral da empresa	• saber • saber facer • Saber estar / ser
CT2	Manexo de técnicas e ferramentas informáticas e de xestión para obtención de información, tratamento e procesamento de datos, e posterior utilización	• saber facer
CT4	Reflexión sobre responsabilidades sociais e éticas	• saber facer

Resultados de aprendizaxe	
Resultados de aprendizaxe	Competencias

Comprender as perspectivas estratéxica e operativa do marketing e a súa aplicación en diferentes contextos	CB1 CG2 CG3 CG5 CG7 CG11 CE5
Analizar a empresa e a súa contorna e emitir un diagnóstico.	CG1 CG7 CT2
Preparar e realizar un informe e unha presentación oral dirixida a unha audiencia determinada.	CG9 CT1
Avaliar diferentes situacións éticas e sociais.	CB3 CG6 CG7 CE5 CE7 CT4

Contidos

Tema	
1. O marketing responsable	Definición
2. O plan de marketing	Definición Contido e estrutura do plan de marketing

Planificación docente

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Lección maxistral	5	5	10
Traballo tutelado	10	40	50
Presentación	5	10	15

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Lección maxistral	SESIÓN MAXISTRAL PARTICIPATIVA: Exposición por parte do docente dos contidos sobre a materia obxecto de estudo, bases teóricas e/ou directrices dun traballo, exercicio ou proxecto a desenvolver polo alumno. Requírese a participación activa do alumnado. Recoméndase ao estudante que traballe previamente o material entregado polo profesor e que se consulte a bibliografía recomendada para completar a información co fin de seguir as explicacións e participar activamente nas cuestións e preguntas suscitadas ao longo das sesións de aula.
Traballo tutelado	TRABALLO TUTELADO. O estudante, de maneira individual ou en grupo, elabora un documento sobre a temática da materia ou prepara seminarios, investigacións, memorias, ensaios, resumos de lecturas, conferencias, etc. Actividade autónoma do alumnado que inclúe a procura e recollida de información, lectura e manexo de bibliografía, redacción...
Presentación	PRESENTACION. Exposición por parte do alumnado ante o docente e/ou un grupo de estudantes dos resultados dun caso, traballo, ... de maneira individual ou en grupo.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Traballo tutelado	Atenderanse as dúbidas que poidan xurdir ao alumno no desenvolvemento da materia.

Avaliación

Descrición	Cualificación	Competencias Avaliadas
------------	---------------	------------------------

Traballo tutelado	TRABALLO TUTELADO.	70	CB1 CB3 CG1 CG2 CG3 CG5 CG6 CG7 CG11 CE5 CE7 CT2 CT4
Presentación	PRESENTACIÓN/S E/OU EXPOSICIÓN/S.	30	CG9 CT1

Outros comentarios e avaliación de Xullo

O MAiE segue un sistema de avaliación continua e esixe unha presencialidade mínima do 80%.

Para aqueles alumnos que non cumpran a presencialidade ou que non alcancen o 50% da cualificación na avaliación continua (traballo tutelado e presentación), terán que acudir a un exame que avaliará tanto os coñecementos teóricos como prácticos da materia, así como a presentación de todas as evidencias dos traballos de aula realizados polos alumnos de avaliación continua.

Observación: Calquera evidencia de traballos e probas plagiados ou copiados suporá unha cualificación de suspenso nas dúas convocatorias.

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

Cutropía, C., Plan de marketing: paso a paso., 2ª ed., Esic, 2005, Madrid

Kotler, P.; Armstrong, G., Marketing, Pearson Educación, 2012, México

Kotler, P.; Kartajava, H.; Setiawan, I., Marketing 3.0, LIP Editorial Empresarial, 2011, Madrid

Sainz de Vicuña-Ancín, J. M., El plan de Marketing en la práctica, 18ª ed, Esic, 2013, Madrid

Bibliografía Complementaria

Alonso, M.I., El plan de marketing digital., Pearson-Prentice Hall., 2008, Madrid

Cutropía, C., El plan de marketing: cómo elaborarlo con ayuda informática., 3ª ed., Esic, 2000, Madrid

De Jay, R., Prepare un buen plan de marketing en una semana., Gestión 2000, 2001, Barcelona

Martin, D.; Schouten, J., Sustainable Marketing, Prentice Hall, 2012,

Rauflet, E.; Lozano, J. F.; Barrera, E.; García, Responsabilidad Social Empresarial, Pearson Educación, 2012, México

Silos, J.; Galiano, J.P., Informe Forética 2011. Evolución de la responsabilidad social de las empresas en España, 2011,

Velasquez, M., Ética en los negocios, Pearson Educación, 2006, México

Recomendacións

Materias que continúan o temario

Información e Comunicación da RSC/V03M134V01106

Materias que se recomenda ter cursado previamente

A Responsabilidade Social na Empresa/V03M134V01101

Marketing Responsable/V03M134V01105

DATOS IDENTIFICATIVOS				
Marketing Responsable				
Materia	Marketing Responsable			
Código	V03M134V01105			
Titulación	Máster Universitario en Administración Integrada de Empresas e Responsabilidade Social Corporativa			
Descriptores	Creditos ECTS	Carácter	Curso	Cuadrimestre
	4	OB	1	1c
Lingua impartición	Castelán			
Departamento	Organización de empresas e márketing			
Coordinador/a	González Vázquez, Encarnación			
Profesorado	González Vázquez, Encarnación Rodríguez Comesaña, Lorenzo			
Correo-e	egzlez@uvigo.es			
Web				
Descrición xeral				

Competencias		
Código		Tipoloxía
CB4	Que os estudantes saiban comunicar as súas conclusións, e os coñecementos e razóns últimas que as sustentan, a públicos especializados e non especializados dun xeito claro e sen ambigüidades.	• Saber estar / ser
CG4	Demostrar a habilidade de concibir, deseñar, implementar e adaptar un proceso substancial coa suficiente integridade intelectual	• saber facer
CG10	Traballar en equipo.	• saber facer
CG11	Aplicar os coñecementos á resolución de problemas concretos.	• saber
CG12	Adaptarse a novas situacións	• Saber estar / ser
CT1	Difusión de resultados e conclusións dos estudos, a través de presentacións orais e escritas que aborden ideas relacionadas coa RSC na xestión integral da empresa	• saber facer
CT4	Reflexión sobre responsabilidades sociais e éticas	• saber • Saber estar / ser

Resultados de aprendizaxe	
Resultados de aprendizaxe	Competencias
Ser capaz de integrar e aplicar coñecementos de márketing responsable	CG4 CG11 CG12 CT1 CT4
Saber extraer conclusións sobre a materia obxecto de estudo e comunicalas ante diferentes públicos de forma individual ou en grupo	CB4 CG10 CG12

Contidos	
Tema	
Tema 1. O marketing 3.0	3.1 Por que o márketing 3.0? 1.2 A era da participación e o márketing de colaboración 1.3 O paradoxo da era da globalización e o márketing cultural 1.4 a era da sociedade creativa e o márketing espiritual 1.5 Márketing 3.0: de colaboración, cultural e espiritual
Tema 2. Futuro modelo para o marketing 3.0	2.1 O futuro do márketing: horizontal, non vertical. 2.2 O quenda da alma humana: o modelo 3i 2.3 Cambio ao márketing de valores 2.4 Márketing 3.0: O significado do márketing e o márketing do significado
Tema 3. Estratexias de marketing responsables	3.1 Transmitir a misión aos consumidores 3.2 Transmitir os valores aos empregado 3.3 Transmitir os valores á canle de distribución 3.4 Transmitir a visión aos accionistas 3.5 Aplicación do márketing responsable

Planificación docente			
	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais

Debate	5	10	15
Estudo de casos	15	30	45
Presentación	10	30	40

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Debate	Charla aberta entre un grupo de estudantes. Pode centrarse nun tema dos contidos da materia, na análise dun caso, no resultado dun proxecto, exercicio ou problema desenvolvido previamente nunha sesión maxistral...
Estudo de casos	Análise dun feito, problema ou suceso real coa finalidade de coñecelo, interpretalo, resolvelo, xerar hipótese, contrastar datos, reflexionar, completar coñecementos, diagnosticalo e adestrarse en procedementos alternativos de solución.
Presentación	Exposición por parte do alumnado ante o docente e/ou un grupo de estudantes dun tema sobre contidos da materia ou dos resultados dun traballo, exercicio, proxecto... Pódese levar a cabo de maneira individual ou en grupo.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Presentación	realízanse as tutorizacións necesarias no despacho.
Estudo de casos	realízanse as tutorías necesarias para a resolución dos mesmos en horas de clase

Avaliación

	Descrición	Cualificación	Competencias Avaliadas
Presentación	Exposición por parte do alumnado ante o docente e/ou un grupo de estudantes dun tema sobre contidos da materia que o docente lle asignará. Será un traballo en grupo. Realízase unha avaliación de cada un dos membros do grupo e posteriormente o grupo recibirá a nota que obteña o membro do grupo que obteña menor cualificación	50	CG11 CG12 CT1 CT4
Debate	a avaliación basearase na media da cualificación obtida polo grupo, baseada na valoración que realicen os seus compañeiros e a que realice o profesor despois do debate. Os integrantes do grupo recibirán a cualificación que obteña o membro do equipo que peor cualificación obtivese.	25	CB4 CG10 CG11
Estudo de casos	Análise dun feito, problema ou suceso real coa finalidade de coñecelo, interpretalo, resolvelo, xerar hipótese, contrastar datos, reflexionar, completar coñecementos, diagnosticalo e adestrarse en procedementos alternativos de solución.	25	CG4 CG10 CG11

Outros comentarios e avaliación de Xullo

O MAIE segue un sistema de avaliación continua e esixe unha presencialidade mínima do 80%. Para aqueles alumnos que non cumpran a presencialidade ou que non alcancen o 50% da cualificación na avaliación continua, terán que acudir a segunda convocatoria. Nesta convocatoria poderase esixir un exame.

Observación: Calquera evidencia de traballos e probas plagiados ou copiados supoñerá unha cualificación de suspenso nas dúas convocatorias.

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

Bibliografía Complementaria

Recomendacións

Materias que se recomenda cursar simultaneamente

A Responsabilidade Social na Empresa/V03M134V01101
RSC e Marketing/V03M134V01104

Materias que se recomenda ter cursado previamente

Xestión Ética/V03M134V01102

DATOS IDENTIFICATIVOS				
Información e Comunicación da RSC				
Materia	Información e Comunicación da RSC			
Código	V03M134V01106			
Titulación	Máster Universitario en Administración Integrada de Empresas e Responsabilidade Social Corporativa			
Descritores	Creditos ECTS	Carácter	Curso	Cuadrimestre
	3	OB	1	1c
Lingua impartición	Castelán Galego			
Departamento				
Coordinador/a	Otero Neira, María del Carmen			
Profesorado	Fernández Arias, M ^a Jesús García Rodríguez, María José Otero Neira, María del Carmen			
Correo-e	cachu@uvigo.es			
Web				
Descrición xeral				

Competencias		
Código		Tipoloxía
CB5	Que os estudantes posúan as habilidades de aprendizaxe que lles permitan continuar estudando dun xeito que terá que ser, en grande medida, autodirixido e autónomo.	• saber • saber facer
CG2	Interpretar e dominar destrezas asociados con ese campo.	• saber
CG8	Organizar, planificar e desenvolver estratexias para levar a cabo un traballo	• saber facer
CG9	Comunicar as súas conclusións -e os coñecementos e razóns últimas que as sustentan- a públicos especializados e non especializados dun modo claro e sen ambigüedades	• saber facer
CG10	Traballar en equipo.	• Saber estar / ser
CG11	Aplicar os coñecementos á resolución de problemas concretos.	• saber facer
CE5	Diseñar e implementar estratexias competitivas coherentes co tamaño empresarial e a contorna, baseándose en vantaxes competitivas resultantes da RSC	• saber facer
CT1	Difusión de resultados e conclusións dos estudos, a través de presentacións orais e escritas que aborden ideas relacionadas coa RSC na xestión integral da empresa	• Saber estar / ser
CT3	Difusión e divulgación de ideas en contextos tanto académicos como non especializados	• Saber estar / ser

Resultados de aprendizaxe	
Resultados de aprendizaxe	Competencias
Adquirir coñecementos e dominio da materia	CB5 CG2
Saber aplicar e comunicar os conceptos adquiridos na materia dun modo individual e/o en grupo	CG8 CG9 CG10 CG11 CE5 CT1 CT3

Contidos	
Tema	
1. Marketing e Comunicación Corporativo	1. IDENTIDAD e IMAGEN CORPORATIVAS 2. Reputación CORPORATIVA 3. Xestión de crisis
2. COMUNICACIÓN INTEGRADA e DA RSC	Estratexias de comunicación da RSE

Planificación docente			
	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Traballos de aula	10	15	25

Lección maxistral	5	0	5
Presentación	5	30	35
Outras	2	2	4

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Traballos de aula	O estudante desenvolve exercicios ou proxectos na aula baixo directrices e supervisión do profesor. pode estar vinculado o seu desenvolvemento con actividades autónomas do estudante
Lección maxistral	Sesión maxistral participativa: exposición por parte do profesor dos contidos da materia obxecto de estudos, bases teóricas e /ou directrices de traballo, exercicios ou proxecto a desenvolver polo estudante
Presentación	O alumno presentará os resultados do seu traballo individual ou en grupo. Valorándose tanto o contido do mesmo como a presentación.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Presentación	Atención individualizada en despacho a aquel alumno que o solicite en horario de titorías

Avaliación

	Descrición	Cualificación	Competencias Avaliadas
Presentación	O alumno presentará os resultados do seu traballo individual ou en grupo. valorándose tanto o contido do mesmo como a presentación.	50	CG9 CG10 CG11 CE5 CT1
Traballos de aula	O estudante desenvolve exercicios ou proxectos na aula baixo directrices e supervisión do profesor de modo individual e/ou en grupo que serán resoltas en clase	30	CB5 CG2 CG8 CG10 CG11 CE5 CT1 CT3
Outras	Realizarse unha proba individual sobre os contidos da materia	20	CB5 CG2

Outros comentarios e avaliación de Xullo

O MAiE segue un sistema de avaliación continua e esixe unhas presencialidade mínima do 80%. Para aqueles alumnos que non cumpran a presencialidade ou que non alcancen o 50% da cualificación na avaliación continua, terán que acudir a segunda convocatoria. Nesta convocatoria poderase esixir un exame.

Observación: Calquera evidencia de traballos e probas plagiados ou copiados supoñerá unha cualificación de suspenso nas dúas convocatorias.

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

Currás Pérez, Rafael, Identidad e imagen corporativas: revisión conceptual e interrelación, Teoría y Praxis, año 2010, Vol. 7, pp. 9-34

Martín de Castro, G., Reputación empresarial y ventaja competitiva, ESIC, 2008

Pérez, Andrea, y Rodríguez del Bosque, Ignacio, Identidad, imagen y reputación de la empresa: integración de propuestas teóricas para una gestión Exitosa, Cuadernos de Gestión, AÑO 2014, Vol. 14 - Nº 1, pp. 97-126

Van Riel, Cees B.M., Comunicación Corporativa, Prentice Hall, Madrid, 1997

Villafañe Gallego, J., La buena reputación, Piramide, 2004

Bibliografía Complementaria

Currás Pérez, R, Comunicación de la responsabilidad social corporativa: Imagen e identificación con la empresa como antecedentes del comportamiento del consumidor, TESIS DOCTORAL, 2007

Recomendacións

DATOS IDENTIFICATIVOS				
Fundamentos de Responsabilidade Social Empresarial Interna (Concepto + Elementos)				
Materia	Fundamentos de Responsabilidade Social Empresarial Interna (Concepto + Elementos)			
Código	V03M134V01107			
Titulación	Máster Universitario en Administración Integrada de Empresas e Responsabilidade Social Corporativa			
Descriptores	Creditos ECTS	Carácter	Curso	Cuadrimestre
	3	OB	1	1c
Lingua impartición	Castelán Galego			
Departamento				
Coordinador/a	Velando Rodríguez, María Elena			
Profesorado	Velando Rodríguez, María Elena			
Correo-e	velando@uvigo.es			
Web				
Descrición xeral				

Competencias		
Código		Tipoloxía
CB3	Que os estudantes sexan capaces de integrar coñecementos e se enfrontar á complexidade de formular xuízos a partir dunha información que, sendo incompleta ou limitada, inclúa reflexións sobre as responsabilidades sociais e éticas vinculadas á aplicación dos seus coñecementos e xuízos.	• saber • saber facer
CB4	Que os estudantes saiban comunicar as súas conclusións, e os coñecementos e razóns últimas que as sustentan, a públicos especializados e non especializados dun xeito claro e sen ambigüidades.	• saber • saber facer • Saber estar / ser
CG4	Demostrar a habilidade de concibir, deseñar, implementar e adaptar un proceso substancial coa suficiente integridad intelectual	• saber • saber facer
CG6	Integrar coñecementos e enfrontarse á complexidade de formular xuízos a partir dunha información que, sendo incompleta ou limitada, inclúa reflexións sobre as responsabilidades sociais e éticas vinculadas á aplicación dos seus coñecementos e xuízos	• saber • saber facer
CG7	Demostrar a capacidade de análise crítica, reflexión, avaliación e síntese de ideas novas e complexas	• saber • saber facer
CG10	Traballar en equipo.	• saber facer • Saber estar / ser
CG11	Aplicar os coñecementos á resolución de problemas concretos.	• saber • saber facer
CE3	Comprender as implicacións do comportamento ético na estratexia empresarial e nos procesos de toma de decisións, e a súa relación coa motivación, liderado e cultura empresarial	• saber
CE10	Coñecer e manexar a terminoloxía e os procedementos metodolóxicos propios da xestión de recursos humanos aplicando criterios de responsabilidade social corporativa	• saber • saber facer
CE13	Comprender e aplicar todos os aspectos relacionados coa auditoría social	• saber • saber facer
CT1	Difusión de resultados e conclusións dos estudos, a través de presentacións orais e escritas que aborden ideas relacionadas coa RSC na xestión integral da empresa	• saber • saber facer • Saber estar / ser
CT4	Reflexión sobre responsabilidades sociais e éticas	• saber • saber facer

Resultados de aprendizaxe	
Resultados de aprendizaxe	Competencias

Coñecer a terminoloxía propia da xestión de recursos humanos aplicando criterios de ética e responsabilidade social corporativa.	CB3 CG7 CE3 CE10 CT4
Coñecer os procedimentos metodolóxicos propios da xestión de recursos humanos aplicando criterios de ética e responsabilidade social corporativa.	CB3 CG4 CG7 CE3 CE10 CE13 CT4
Coñecer e aplicar os procedimentos metodolóxicos propios da xestión da adquisición de recursos humanos aplicando criterios de ética e responsabilidade social corporativa.	CB3 CB4 CG4 CG6 CG7 CG10 CG11 CE3 CE10 CE13 CT1 CT4
Coñecer os principios do sistema retributivo seguindo criterios de ética e responsabilidade social corporativa.	CB3 CG4 CG7 CE3 CE10 CE13 CT1 CT4
Analizar e avaliar a aplicación dos principios do sistema retributivo seguindo criterios de ética e responsabilidade social corporativa, e sendo capaz de tomar decisións que melloren a súa implantación	CB3 CB4 CG4 CG6 CG7 CG10 CG11 CE3 CE10 CE13 CT1 CT4

Contidos

Tema	
Tema 1. A Responsabilidade Social Interna e a Dirección e Xestión de recursos humanos en empresas socialmente responsabeis	1.1. A Responsabilidade Social Interna: Elementos. 1.2. Os procesos de adquisición de recursos humanos en empresas socialmente responsabeis 1.3. As estratexias e procesos retributivos e a Responsabilidade Social.

Planificación docente

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Lección maxistral	10	10	20
Resolución de problemas	5	25	30
Estudo de casos	5	10	15
Outras	2	8	10

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Lección maxistral	Exposición por parte do profesor/a dos contidos sobre a materia obxecto de estudo, bases teóricas e/ou directrices dun traballo, exercicio ou proxecto a desenvolver polo estudante. Requirese a participación activa do alumno

Resolución de problemas	Actividade na que se formulan problemas e/ou exercicios relacionados coa materia. O alumno debe desenvolver as solucións adecuadas ou correctas mediante a exercitación de rutinas, a aplicación de fórmulas ou algoritmos, a aplicación de procedementos de transformación da información dispoñible e a interpretación dos resultados
Estudo de casos	Análise dun feito, problema ou suceso coa finalidade de reflexionar, interpretalo, completar coñecementos, diagnosticalo e adestrarse en procedementos alternativos de solución.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Resolución de problemas	Asistencia o alumnado en horarios de tutorías

Avaliación

	Descrición	Cualificación	Competencias Avaliadas
Estudo de casos	estudo de casos de responsabilidade social interna	25	CB3 CB4 CG4 CG6 CG7 CG10 CG11 CE3 CE10 CE13 CT1 CT4
Resolución de problemas	resolución de problemas e exercicios de responsabilidade social aplicada á xestión de recursos humanos.	50	CB3 CB4 CG4 CG6 CG7 CG10 CG11 CE3 CE10 CE13 CT1 CT4
Outras	proba de preguntas curtas de carácter teórico práctico	25	CB3 CB4 CG4 CG6 CG7 CG11 CE3 CE10 CE13 CT1

Outros comentarios e avaliación de Xullo

O MAiE segue un sistema de avaliación continua e esixe unha presencialidade mínima do 80%. Para aqueles alumnos que non cumpran a presencialidade ou que non alcancen o 50% da cualificación na avaliación continua, terán que acudir a segunda convocatoria. Nesta convocatoria poderase esixir un exame.

Observación: Calquera evidencia de traballos e probas plagiados ou copiados supoñerá unha cualificación de suspenso nas

dúas convocatorias.

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

Bibliografía Complementaria

Raufflet, E.; Lozano, J.F.; Barrera, E. y Garcia, C., Responsabilidad Social Empresarial, Pearson, 2012

Carneiro Caneda, M., Guía de Responsabilidad Social Empresarial Interna y Recursos Humanos, Junta de Andalucía, 2009

Velasquez, M.G, Etica en los Negocios, Pearson, 2012

Fuentes, F.; Núñez, J. y Veroz, R., Alternativas de Cumplimiento de Responsabilidad Social en Gestión de Recursos Humanos, Universia Business Review, 2005

AEDIPE, La Aplicación de la Responsabilidad Social a la Gestión de Personas, AEDIPE, 2008

Recomendacións

Materias que continúan o temario

Implantación e Temas Avanzados de Responsabilidade Social Empresarial Interna/V03M134V01108

Materias que se recomenda cursar simultáneamente

Xestión Ética/V03M134V01102

Materias que se recomenda ter cursado previamente

A Responsabilidade Social na Empresa/V03M134V01101

DATOS IDENTIFICATIVOS**Implantación e Temas Avanzados de Responsabilidade Social Empresarial Interna**

Materia	Implantación e Temas Avanzados de Responsabilidade Social Empresarial Interna			
Código	V03M134V01108			
Titulación	Máster Universitario en Administración Integrada de Empresas e Responsabilidade Social Corporativa			
Descriptores	Creditos ECTS	Carácter	Curso	Cuadrimestre
	3	OB	1	1c
Lingua impartición	Castelán Galego			
Departamento	Organización de empresas e márketing			
Coordinador/a	Diéguez Castrillón, María Isabel			
Profesorado	Diéguez Castrillón, María Isabel			
Correo-e	idieguez@uvigo.es			
Web				
Descrición xeral	A asignatura presenta aplicacións prácticas da dimensión interna da responsabilidade social corporativa.			

Competencias

Código		Tipoloxía
CB5	Que os estudantes posúan as habilidades de aprendizaxe que lles permitan continuar estudando dun xeito que terá que ser, en grande medida, autodirixido e autónomo.	• saber • saber facer • Saber estar / ser
CG8	Organizar, planificar e desenvolver estratexias para levar a cabo un traballo	• saber facer
CG9	Comunicar as súas conclusións -e os coñecementos e razóns últimas que as sustentan- a públicos especializados e non especializados dun modo claro e sen ambigüedades	• saber facer
CG10	Traballar en equipo.	• saber facer • Saber estar / ser
CG11	Aplicar os coñecementos á resolución de problemas concretos.	• saber • saber facer
CG12	Adaptarse a novas situacións	• saber facer • Saber estar / ser
CG13	Estudar dun modo auto-dirixido ou autónomo	• saber facer • Saber estar / ser
CT1	Difusión de resultados e conclusións dos estudos, a través de presentacións orais e escritas que aborden ideas relacionadas coa RSC na xestión integral da empresa	• saber facer
CT3	Difusión e divulgación de ideas en contextos tanto académicos como non especializados	• saber • saber facer • Saber estar / ser

Resultados de aprendizaxe

Resultados de aprendizaxe	Competencias
Facilitar ao alumnado o desenvolvemento tanto da autoxestión como das habilidades interpersoais, e da comunicación oral e escrita, potenciando o traballo en equipo	CB5 CG8 CG9 CG10 CG11 CG12 CG13 CT1 CT3

Contidos

Tema

Prácticas de Responsabilidade social interna	Conciliación Xestión da diversidade Igualdade Comunicación interna Voluntariado corporativo
Aplicación de prácticas de Responsabilidade social interna	Plan de igualdade Plan de comunicación interna Plan de responsabilidade social interna

Planificación docente

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Estudo de casos	5	25	30
Presentación	2	4	6
Traballo tutelado	3	12	15
Lección maxistral	10	10	20
Outras	2	2	4

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Estudo de casos	Análise de casos concretos de prácticas de responsabilidade social interna
Presentación	Presentación e posta en común de resultados de traballos
Traballo tutelado	Realización de traballos en grupo o individuais sobre contidos da asignatura
Lección maxistral	Exposición de contidos teóricos da materia

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Estudo de casos	Atención personalizada para a resolución de casos na aula en titorías presenciais e por email
Traballo tutelado	Atención personalizada para a realización de traballos tutelados na aula, en titorías presenciais e por email

Avaliación

	Descrición	Cualificación	Competencias Avaliadas
Estudo de casos	Resolución de casos que aborden prácticas de xestión responsable nas organizacións	15	CB5 CG8 CG9 CG10 CG11 CG12 CG13 CT1 CT3
Traballo tutelado	Realización de plans de actuación en materia de responsabilidade social interna	65	CB5 CG8 CG9 CG10 CG11 CG12 CG13 CT1 CT3

Outras	Proba escrita de avaliación do traballo autónomo	20	CB5 CG8 CG9 CG11 CG12 CG13 CT1 CT3
--------	--	----	---

Outros comentarios e avaliación de Xullo

O conxunto de criterios de avaliación arriba exposto constitúe o sistema de avaliación continua para a convocatoria de xaneiro. Para superar a avaliación continua é obrigatorio a asistencia ao 80% das clases presenciais e superar os traballos do curso. Para os estudantes que non superen a avaliación continua ou non acaden a presencialidade mínima esixida, o exame (convocatorias oficiais xaneiro/xuño-xullo) será de modo tal que permita valorar a adquisición de todas as capacidades esixidas ao estudante. Observación: Calquera evidencia de traballos e probas plaxiados ou copiados suporá unha cualificación de suspenso nas dúas convocatorias.

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

CURTO GRAU M., LA RESPONSABILIDAD SOCIAL INTERNA DE LAS EMPRESAS, IESE, 2012,

CARNEIRO CANEDA, M., LA RESPONSABILIDAD SOCIAL CORPORATIVA INTERNA: LA NUEVA FRONTERA DE LOS RECURSOS HUMANOS, IESE, 2004,

ENA VENTURA, B., RECURSOS HUMANOS Y RESPONSABILIDAD SOCIAL CORPORATIVA, PARANINFO, 2012,

Bibliografía Complementaria

Recomendacións

Materias que se recomenda ter cursado previamente

Fundamentos de Responsabilidade Social Empresarial Interna (Concepto + Elementos)/V03M134V01107

A Responsabilidade Social na Empresa/V03M134V01101

DATOS IDENTIFICATIVOS				
Xestión da Calidade Total				
Materia	Xestión da Calidade Total			
Código	V03M134V01201			
Titulación	Máster Universitario en Administración Integrada de Empresas e Responsabilidade Social Corporativa			
Descritores	Creditos ECTS	Carácter	Curso	Cuadrimestre
	5	OB	1	2c
Lingua impartición				
Departamento				
Coordinador/a	Ferro Soto, Carlos Antonio			
Profesorado	Ferro Soto, Carlos Antonio			
Correo-e	cferro@uvigo.es			
Web	http://http://faitic.uvigo.es			
Descrición xeral	A materia ten por obxecto a comprensión dos trazos básicos da Calidade Total e o modo de xestionala (Xestión da Calidade Total), así como coñecer as ferramentas de calidade de aplicación dentro dun proceso de mellora continua, e o cálculo dos custos relacionados coa xestión da calidade.			

Competencias		
Código		Tipoloxía
CB2	Que os estudantes saiban aplicar os coñecementos adquiridos e a súa capacidade de resolución de problemas en contornos novos ou pouco coñecidos dentro de contextos máis amplos (ou multidisciplinares) relacionados coa súa área de estudo.	• saber facer • Saber estar / ser
CB3	Que os estudantes sexan capaces de integrar coñecementos e se enfrontar á complexidade de formular xuízos a partir dunha información que, sendo incompleta ou limitada, inclúa reflexións sobre as responsabilidades sociais e éticas vinculadas á aplicación dos seus coñecementos e xuízos.	• saber facer • Saber estar / ser
CB5	Que os estudantes posúan as habilidades de aprendizaxe que lles permitan continuar estudando dun xeito que terá que ser, en grande medida, autodirixido e autónomo.	• Saber estar / ser
CG1	Recuperar e analizar información pertinente e oportuna proveniente de fontes diversas en condicións óptimas de custo e tempo	• Saber estar / ser
CG7	Demostrar a capacidade de análise crítica, reflexión, avaliación e síntese de ideas novas e complexas	• Saber estar / ser
CG10	Traballar en equipo.	• Saber estar / ser
CG11	Aplicar os coñecementos á resolución de problemas concretos.	• Saber estar / ser
CG13	Estudar dun modo auto-dirixido ou autónomo	• Saber estar / ser
CE11	Coñecer a evolución do concepto de calidade e das formas da súa xestión para unha mellor comprensión do concepto de calidade total, e todas as súas implicacións estratéxicas e as súas relacións coa actuación socialmente responsable da empresa e a preservación do medio ambiente	• saber • saber facer
CT3	Difusión e divulgación de ideas en contextos tanto académicos como non especializados	• Saber estar / ser

Resultados de aprendizaxe	
Resultados de aprendizaxe	Competencias
Distinguir entre o diferentes concepto de calidade e dos seus modos de xestión, habidos ao longo de toda a súa evolución histórica, co fin de identificar os trazos crave da calidade total e a xestión da calidade total e o seu valor estratéxico como vantaxe competitiva	CB2 CB3 CB5 CG13 CE11
Identificar e distinguir entre os distintos custos da calidade e a non calidade	CB2 CB3 CB5 CG13 CE11

Resolver problemas de cálculo de custos de calidade e de non calidade	CB2 CB3 CB5 CG1 CG10 CG11 CG13 CE11
Identificar, e en consecuencia, distinguir entre as diferentes ferramentas e técnicas que permiten desenvolver a actividade dunha empresa baixo a perspectiva da xestión da calidade total, de aplicación tanto na fase de planificación e deseño de produtos e procesos, como no propio proceso produtivo	CB2 CB3 CB5 CG13 CE11
Aplicar as diferentes ferramentas e técnicas que permiten desenvolver a actividade dunha empresa baixo a perspectiva da xestión da calidade total, de aplicación tanto na fase de planificación e deseño de produtos e procesos, como no propio proceso produtivo	CB2 CB3 CB5 CG1 CG7 CG10 CG11 CG13 CE11 CT3

Contidos

Tema

As BASES DA CALIDADE TOTAL E A súa XESTIÓN	Tema 1. Concepto de Calidade: A Calidade Total Tema 2. Xestión de Calidade Total ou Total Quality Management (TQM) Tema 3. Custos asociados á calidade
A CALIDADE NO DESEÑO E A PRODUCCIÓN	Tema 4. A calidade no deseño: Planificación da calidade Tema 5. A Calidade na produción: Control e mellora de procesos

Planificación docente

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Traballos de aula	24	0	24
Lección maxistral	10	10	20
Resolución de problemas	0.5	18	18.5
Exame de preguntas obxectivas	0.5	12	12.5

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Traballos de aula	O estudante desenvolve exercicios ou proxectos na aula baixo as directrices e supervisión do profesor. Pode estar vinculado o seu desenvolvemento con actividades autónomas do estudante.
Lección maxistral	Exposición por parte do profesor de forma participativa co alumnado dos contidos teóricos da materia e as bases para o desenvolvemento dos traballos de aula. O feito de non asistir non contará negativamente na avaliación do alumno, pero a asistencia a clases serase tida en conta positivamente na súa avaliación.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Lección maxistral	Resolución personalizada de problemas do alumnado á hora de entender os coñecementos teóricos impartidos
Traballos de aula	Resolución personalizada de problemas do alumnado á hora de levar á práctica os coñecementos teóricos adquiridos
Probos	Descrición
Resolución de problemas	Resolución personalizada de problemas do alumnado á hora de levar á práctica os coñecementos teóricos adquiridos
Exame de preguntas obxectivas	Resolución personalizada de problemas do alumnado á hora de entender os coñecementos teóricos impartidos

Avaliación

	Descrición	Cualificación	Competencias Avaliadas
Traballos de aula	O estudante desenvolve exercicios ou proxectos na aula e en grupo baixo as directrices e supervisión do profesor. Pode estar vinculado o seu desenvolvemento con actividades autónomas do estudante.	60	CB2 CB3 CB5 CG1 CG7 CG10 CG11 CG13 CE11 CT3
Resolución de problemas	Proba escrita individual na que o alumno debe solucionar unha serie de problemas e/ou exercicios nun tempo/condicións establecido/*as polo profesor. Desta maneira, o alumno debe aplicar os coñecementos que adquiriu.	28	CB2 CB3 CB5 CG1 CG7 CG11 CE11
Exame de preguntas obxectivas	Proba escrita individual para avaliar os coñecementos teóricos da materia	12	CB2 CB3 CB5 CG13 CE11

Outros comentarios e avaliación de Xullo

A avaliación continua considerárase cando o estudante asistise a máis do 80% das clases

É necesario ter polo menos un 5 en cada modalidade de avaliación

Os alumnos que non participen na avaliación continua terán que superar un exame que avaliará tanto os coñecementos teóricos como prácticos da materia, así como a presentación de todas as evidencias dos traballos de aula realizados polos alumnos de avaliación continua.

Todas as especificacións atoparanse claramente detalladas nos apartados correspondentes na plataforma de Teledocencia (FAITIC) e en documento 'Condiciones da materia' en 'Documentos e Ligazóns' en FAITIC

As datas e horarios das probas de avaliación das diferentes convocatorias son as especificadas no calendario de probas de avaliación aprobado pola Comisión Académica do Máster para o curso académico. No entanto, o calendario pode ser modificado ao longo do curso por algún imprevisto.

Observación: Calquera evidencia de traballos e probas plagiados ou copiados supoñerá unha cualificación de suspenso nas dúas convocatorias.

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

CUATRECASAS, L, Gestión Integral de la Calidad. Implantación, Control y Certificación, 2ª edición., Gestión 2000, 2010,
GONZÁLEZ GAYA, C.; DOMINGO NAVAS, R y SEBASTIÁN PÉREZ, M.A, Técnicas de Mejora de la Calidad, 3ª Ed, Universidad Nacional de Educación a Distancia (UNE, 2008,
SANGÜESA, M.; MATEO, R.; ILZARBE, L., Teoría y Práctica de la Calidad., Thompson, 2006,
CAMISÓN, C.; CRUZ, S.; GONZÁLEZ, C., Gestión de la Calidad: Conceptos, Enfoques, Modelos y Sistemas., Pearson. Prentice Hall, 2007,

Bibliografía Complementaria

Recomendacións

DATOS IDENTIFICATIVOS**Inversión e Financiación Socialmente con Criterios de Sostibilidade**

Materia	Inversión e Financiación Socialmente con Criterios de Sostibilidade			
Código	V03M134V01203			
Titulación	Máster Universitario en Administración Integrada de Empresas e Responsabilidade Social Corporativa			
Descriptor	Creditos ECTS	Carácter	Curso	Cuadrimestre
	3	OB	1	2c
Lingua impartición	Castelán			
Departamento				
Coordinador/a	González Loureiro, Miguel			
Profesorado	González Loureiro, Miguel			
Correo-e	mloureiro@uvigo.es			
Web	http://http://migonlou.webs.uvigo.es/			
Descrición xeral	Trata de formar ao alumnado sobre aspectos avanzados de investimento e financiamento baixo unha perspectiva de control de xestión estratéxico para directivos. Nesta materia revisárase o impacto das principais decisións estratéxicas nos ámbitos de investimento e financiamento.			

Competencias

Código		Tipoloxía
CB1	Posuír e comprender coñecementos que acheguen unha base ou oportunidade de ser orixinais no desenvolvemento e/ou aplicación de ideas, adoito nun contexto de investigación.	• saber • saber facer
CB2	Que os estudantes saiban aplicar os coñecementos adquiridos e a súa capacidade de resolución de problemas en contornos novos ou pouco coñecidos dentro de contextos máis amplos (ou multidisciplinares) relacionados coa súa área de estudo.	• saber facer
CB3	Que os estudantes sexan capaces de integrar coñecementos e se enfrontar á complexidade de formular xuízos a partir dunha información que, sendo incompleta ou limitada, inclúa reflexións sobre as responsabilidades sociais e éticas vinculadas á aplicación dos seus coñecementos e xuízos.	• saber facer
CB4	Que os estudantes saiban comunicar as súas conclusións, e os coñecementos e razóns últimas que as sustentan, a públicos especializados e non especializados dun xeito claro e sen ambigüidades.	• saber facer
CB5	Que os estudantes posúan as habilidades de aprendizaxe que lles permitan continuar estudando dun xeito que terá que ser, en grande medida, autodirixido e autónomo.	• saber facer
CG1	Recuperar e analizar información pertinente e oportuna proveniente de fontes diversas en condicións óptimas de custo e tempo	• saber facer
CG2	Interpretar e dominar destrezas asociados con ese campo.	• saber facer
CG3	Demostrar un entendemento sistemático do campo de estudo derivado do entendemento e integración de distintos enfoques teóricos	• saber facer
CG4	Demostrar a habilidade de concibir, deseñar, implementar e adaptar un proceso substancial coa suficiente integridad intelectual	• saber facer
CG5	Aplicar os coñecementos adquiridos e a súa capacidade de resolución de problemas en contornos novas ou pouco coñecidos dentro de contextos máis amplos (ou multidisciplinares) relacionados coa súa área de estudo	• saber facer
CG6	Integrar coñecementos e enfrontarse á complexidade de formular xuízos a partir dunha información que, sendo incompleta ou limitada, inclúa reflexións sobre as responsabilidades sociais e éticas vinculadas á aplicación dos seus coñecementos e xuízos	• saber facer
CG7	Demostrar a capacidade de análise crítica, reflexión, avaliación e síntese de ideas novas e complexas	• saber facer
CG8	Organizar, planificar e desenvolver estratexias para levar a cabo un traballo	• saber facer
CG9	Comunicar as súas conclusións -e os coñecementos e razóns últimas que as sustentan- a públicos especializados e non especializados dun modo claro e sen ambigüidades	• saber facer
CG10	Traballar en equipo.	• saber facer
CG11	Aplicar os coñecementos á resolución de problemas concretos.	• saber facer
CG12	Adaptarse a novas situacións	• saber facer
CG13	Estudar dun modo auto-dirixido ou autónomo	• saber facer

CE12	Comprender os coñecementos pertinentes relacionados con xestión financeira socialmente responsable	• saber • saber facer • Saber estar / ser
CE13	Comprender e aplicar todos os aspectos relacionados coa auditoria social	• saber
CT1	Difusión de resultados e conclusións dos estudos, a través de presentacións orais e escritas que aborden ideas relacionadas coa RSC na xestión integral da empresa	• saber • saber facer • Saber estar / ser
CT2	Manexo de técnicas e ferramentas informáticas e de xestión para obtención de información, tratamento e procesamento de datos, e posterior utilización	• saber • saber facer • Saber estar / ser
CT3	Difusión e divulgación de ideas en contextos tanto académicos como non especializados	• saber facer
CT4	Reflexión sobre responsabilidades sociais e éticas	• saber

Resultados de aprendizaxe

Resultados de aprendizaxe	Competencias
Comprender os coñecementos pertinentes relacionados con xestión financeira socialmente responsable	CB1
	CB2
Coñecemento avanzado de control de xestión estratéxico	CB3
	CB4
	CB5
	CG1
	CG2
	CG3
	CG4
	CG5
	CG6
	CG7
	CG8
	CG9
	CG10
	CG11
	CG12
	CG13
	CE12
	CE13
	CT1
	CT2
	CT3
	CT4
Ser capaz de realizar un sistema de control de xestión da empresa	CB1
Ser capaz de interpretar indicadores de control de xestión estratéxico.	CB2
Difusión de resultados e conclusións dos estudos, a través de presentacións orais e escritas que aborden ideas relacionadas coa *RSC na xestión integral da empresa.	CB3
	CB4
Manexo de técnicas e ferramentas informáticas e de xestión para obtención de información, tratamento e procesamento de datos, e posterior utilización.	CB5
	CG1
Difusión e divulgación de ideas en contextos tanto académicos como non especializados	CG2
Reflexión sobre responsabilidades sociais e éticas	CG3
	CG4
	CG5
	CG6
	CG7
	CG8
	CG9
	CG10
	CG11
	CG12
	CG13
	CE12
	CE13
	CT1
	CT2
	CT3
	CT4

Contidos

Tema

Tema 1- Implicacións da estratexia empresarial no investimento e financiamento. A *DPO.

Tema 2- Visión conxunta da xestión do investimento e o financiamento da empresa no equilibrio económico-financieiro.

Tema 3- Control de xestión e cadro de mando integral para a xestión responsable da empresa. O balance scorecard de Kaplan e Norton

Planificación docente

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Estudo de casos	10	20	30
Lección maxistral	10	25	35
Traballo	0	10	10

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Estudo de casos	Efectuaranse diversas actividades dirixidas a afianzar os coñecementos adquiridos polo *estudiantado nas clases teóricas a *traves de estudos de casos.
Lección maxistral	As clases teóricas exporán os principais contidos dos distintos temas, desenvolvendo con máis detalle os puntos de maior complexidade. Acompañaranse de exemplos de empresas galegas

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Estudo de casos	Realizarase un seguimento do traballo en grupo e atención personalizada na aula para resolver as dúbidas que vaian xurdindo. Usaranse ordenadores para os casos de forma que o alumnado adquira destreza no manexo da folla de cálculo, para o que se darán suxestións de funcionamento.
Probas	Descrición
Traballo	Cada grupo terá atención personalizada sobre o traballo que realizarán, sendo o mesmo traballo para todos os grupos. Se así se require, poderán realizarse sesións específicas de atención para cada grupo.

Avaliación

	Descrición	Cualificación	Competencias Avaliadas
Estudo de casos	Resolución de exercicios, casos ou supostos sobre contidos e conceptos desenvolvidos na materia	45	CB1 CB2 CB3 CB4 CB5 CE12 CE13 CT1 CT2 CT3 CT4

Traballo	Elaboración de indicadores e comentarios de control de xestión dunha empresa, proxecto que o alumno debe realizar en base ao modelo explicado en sesións teóricas	55	CG1
			CG2
			CG3
			CG4
			CG5
			CG6
			CG7
			CG8
			CG9
			CG10
			CG11
			CG12
			CG13
			CE12
			CE13

Outros comentarios e avaliación de Xullo

O *MAiE segue un sistema de avaliación continua e esixe unha *presencialidade mínima do 80%. Os alumnos que non alcancen o mínimo necesario para ser avaliados mediante o sistema de avaliación continua, terán dereito a ser avaliados sobre a nota máxima mediante a realización dunha proba escrita , ademais do traballo encargado a todos (exercicios durante as clases) e a elaboración de un proxecto. A data, lugar e horario da proba será posta a disposición do alumnado por parte da coordinación do Máster de maneira oportuna.

Observación: Calquera evidencia de traballos e probas plaxiados ou copiados suporá unha cualificación de suspenso nas dúas convocatorias.

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

González-Loureiro, Miguel, Apuntes de clase en FAITIC, 2017, FAITIC

Cibrán Ferraz, P., Prado Román, C., Crespo Cibrán, M. Á., & Huarte Galbán, C., Planificación financeira, ESIC Editorial., 2013, Ferraz, M. P. C., Gestión financiera, Tórculo Edicións., 1997,

Guerras-Martín, L.A. y Navas-López, J.E., Dirección Estratégica de la Empresa. Teoría y aplicaciones. Parte III, Capítulos 14, 15 y 16., 5ª ed, 2015,

Bibliografía Complementaria

Bueno,E. Salmador, M.P. Merino, C. y Martín,J.I., "Dirección Estratégica. Desarrollo de la estrategia y análisis de casos. Capítulo 10: Control de la Estrategia, el Balanced Scorecard., Ed. Pirámide,, 2006,

BIC-Galicia, Manuais prácticos da Peme: cómo elaborar o cadro de mando., 2009,

Recomendacións

Materias que se recomenda ter cursado previamente

Contabilidade Social/V03M134V01204

Dirección Estratéxica/V03M134V01103

Outros comentarios

Requírense coñecementos básicos sobre Inversión e Financiamento Empresarial, especialmente relativos ás contas anuais dunha empresa. Para aqueles alumnos que non posúan estes coñecementos, o docente facilitará material adicional

DATOS IDENTIFICATIVOS**Contabilidade Social**

Materia	Contabilidade Social			
Código	V03M134V01204			
Titulación	Máster Universitario en Administración Integrada de Empresas e Responsabilidade Social Corporativa			
Descriptores	Creditos ECTS	Carácter	Curso	Cuadrimestre
	3	OB	1	2c
Lingua impartición	Castelán Galego			
Departamento				
Coordinador/a	Comesaña Benavides, Fernando			
Profesorado	Comesaña Benavides, Fernando			
Correo-e	fercoben@uvigo.es			
Web	http://cursos.faitic.uvigo.es/tema1415/claroline/course/index.php?cid=V03M134V01204			
Descrición xeral	Materia que relaciona a existencia do sistema de información contable coa adecuada relación da empresa coa sociedade			

Competencias

Código		Tipoloxía
CB1	Posuír e comprender coñecementos que acheguen unha base ou oportunidade de ser orixinais no desenvolvemento e/ou aplicación de ideas, adoito nun contexto de investigación.	• saber
CB2	Que os estudantes saiban aplicar os coñecementos adquiridos e a súa capacidade de resolución de problemas en contornos novos ou pouco coñecidos dentro de contextos máis amplos (ou multidisciplinares) relacionados coa súa área de estudo.	• saber • saber facer
CB3	Que os estudantes sexan capaces de integrar coñecementos e se enfrontar á complexidade de formular xuízos a partir dunha información que, sendo incompleta ou limitada, inclúa reflexións sobre as responsabilidades sociais e éticas vinculadas á aplicación dos seus coñecementos e xuízos.	• saber facer
CB4	Que os estudantes saiban comunicar as súas conclusións, e os coñecementos e razóns últimas que as sustentan, a públicos especializados e non especializados dun xeito claro e sen ambigüidades.	• Saber estar / ser
CB5	Que os estudantes posúan as habilidades de aprendizaxe que lles permitan continuar estudando dun xeito que terá que ser, en grande medida, autodirixido e autónomo.	• saber
CG1	Recuperar e analizar información pertinente e oportuna proveniente de fontes diversas en condicións óptimas de custo e tempo	• saber facer
CG2	Interpretar e dominar destrezas asociados con ese campo.	• saber facer
CG3	Demostrar un entendemento sistemático do campo de estudo derivado do entendemento e integración de distintos enfoques teóricos	• saber facer
CG4	Demostrar a habilidade de concibir, deseñar, implementar e adaptar un proceso substancial coa suficiente integridad intelectual	• saber facer
CG5	Aplicar os coñecementos adquiridos e a súa capacidade de resolución de problemas en contornas novas ou pouco coñecidos dentro de contextos máis amplos (ou multidisciplinares) relacionados coa súa área de estudo	• saber facer
CG6	Integrar coñecementos e enfrontarse á complejidad de formular xuízos a partir dunha información que, sendo incompleta ou limitada, inclúa reflexións sobre as responsabilidades sociais e éticas vinculadas á aplicación dos seus coñecementos e xuízos	• saber facer
CG7	Demostrar a capacidade de análise crítica, reflexión, avaliación e síntese de ideas novas e complexas	• Saber estar / ser
CG8	Organizar, planificar e desenvolver estratexias para levar a cabo un traballo	• saber facer
CG9	Comunicar as súas conclusións -e os coñecementos e razóns últimas que as sustentan- a públicos especializados e non especializados dun modo claro e sen ambigüidades	• Saber estar / ser
CG10	Traballar en equipo.	• Saber estar / ser
CG11	Aplicar os coñecementos á resolución de problemas concretos.	• saber facer
CG12	Adaptarse a novas situacións	• Saber estar / ser
CG13	Estudar dun modo auto-dirixido ou autónomo	• saber facer • Saber estar / ser
CE12	Comprender os coñecementos pertinentes relacionados con xestión financeira socialmente responsable	• saber • saber facer • Saber estar / ser

CE13	Comprender e aplicar todos os aspectos relacionados coa auditoria social	• saber • saber facer • Saber estar / ser
CT1	Difusión de resultados e conclusións dos estudos, a través de presentacións orais e escritas que aborden ideas relacionadas coa RSC na xestión integral da empresa	• saber facer • Saber estar / ser
CT2	Manexo de técnicas e ferramentas informáticas e de xestión para obtención de información, tratamento e procesamiento de datos, e posterior utilización	• saber facer
CT3	Difusión e divulgación de ideas en contextos tanto académicos como non especializados	• saber facer • Saber estar / ser
CT4	Reflexión sobre responsabilidades sociais e éticas	• saber facer • Saber estar / ser

Resultados de aprendizaxe

Resultados de aprendizaxe	Competencias
Comprender a necesidade da existencia do sistema de información contable	CB1 CE12
Saber realizar procesos no sistema de información contable para garantir o adecuado reflexo da información da empresa relevante para os axentes internos e externos da mesma	CB2 CB3 CB4 CB5 CG1 CG2 CG3 CG4 CG5 CG6 CG7 CG8 CG9 CG10 CG11 CG12 CG13 CE12 CE13 CT1 CT2 CT3 CT4
Coñecer e compartir a visión da importancia da contabilidade como medio para fortalecer a responsabilidade social da empresa	CE13 CT2 CT3 CT4

Contidos

Tema	
1-Necesidade da Contabilidade.	*Rudimentos - Contabilidade de partida simple *Contabilidad de partida dobre - Contabilidade con soporte de sistemas
2-Finalidade da Contabilidade. Aspecto Social	- Aspecto formal - Aspecto social
3-Evolución de la Contabilidad Social:(Gateway Time-out: http://tradutorsw.uvigo.es/trad-docx/web/translate-string.php?wsdl)	- Evolución pasada - Aspectos futuros:(Gateway Time-out:http://tradutorsw.uvigo.es/trad-docx/web/translate-string.php?wsdl)

Planificación docente

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Lección maxistral	10	20	30
Estudo de casos	5	15	20
Resolución de problemas	5	15	20
Foros de discusión	0	5	5

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

Descrición

Lección maxistral	Exposición dos contidos plantexados na estrutura do temario, presentado teorías e correntes de actuación actualmente vixentes. Plantexaránse exemplos e cuestións de aplicación práctica ó tecido empresarial sobre os contidos presentados.
Estudo de casos	Formulación de casos relevantes de estudo, sobre os que os alumnos deberán analizar os niveis en que se utiliza a contabilidade social.
Resolución de problemas	Formulación de problemas aos que o alumnado debe buscar unha solución de acordo coas teorías e métodos expostos nas clases teóricas.
Foros de discusión	Espazo de discusión sobre noticias introducidas polos docentes como obxecto de debate e participación no mesmo con achegas abertas.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Estudo de casos	Realizarase un seguimento efectivo para a realización destas tarefas
Lección maxistral	Realizarase ao finalizar as sesións
Resolución de problemas	Realizarase *presencialmente ou de maneira remota a través da plataforma de *teledocencia
Foros de discusión	Realizarase *interactivamente no propio foro

Avaliación

	Descrición	Cualificación	Competencias Avaliadas
Estudo de casos	Valoración efectuada nas sesións dedicadas á exposición e análise de casos de maneira persoal.	50	CB1 CB2 CB3 CB4 CB5 CG4 CG5 CG6 CG7 CG8 CG9 CG10 CG11 CG12 CG13 CE12 CE13 CT1 CT2 CT3 CT4

Resolución de problemas	Valoración efectuada nas sesións dedicadas á resolución de exercicios de casos.	50	CB1 CB2 CB3 CB4 CB5 CG1 CG2 CG3 CG4 CG5 CG6 CG7 CG8 CG9 CG10 CG11 CG12 CG13 CE12 CE13 CT1 CT2 CT3 CT4
-------------------------	---	----	--

Outros comentarios e avaliación de Xullo

O *MAiE segue un sistema de avaliación continua e esixe unha *presencialidade mínima do 80%. Para aqueles alumnos que non cumpran a *presencialidade ou que non alcancen o 50% da cualificación na avaliación continua, terán que acudir a segunda convocatoria. Nesta convocatoria poderase esixir un exame que avaliará tanto os coñecementos teóricos como prácticos da materia, así como a presentación de todas as evidencias dos traballos de aula realizados polos alumnos de avaliación continua. Observación: Calquera evidencia de traballos e probas *plagiados ou copiados suporá unha cualificación de suspenso nas dúas convocatorias.

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

Bibliografía Complementaria

Mathews, M. R., Socially responsible accounting, 1993

Mathews, M. R. y Perera, M.H., Accounting Theory and Development, 1991

Recomendacións

Materias que se recomenda ter cursado previamente

A Responsabilidade Social na Empresa/V03M134V01101

Outros comentarios

É de utilidade, pero non imprescindible ter coñecementos previos de Contabilidade Empresarial

DATOS IDENTIFICATIVOS				
Traballo Fin de Máster				
Materia	Traballo Fin de Máster			
Código	V03M134V01206			
Titulación	Máster Universitario en Administración Integrada de Empresas e Responsabilidade Social Corporativa			
Descriptores	Creditos ECTS 13	Carácter OB	Curso 1	Cuadrimestre 2c
Lingua impartición	Castelán Galego Inglés			
Departamento				
Coordinador/a	Otero Neira, María del Carmen			
Profesorado	Comesaña Benavides, Fernando Otero Neira, María del Carmen			
Correo-e	cachu@uvigo.es			
Web				
Descrición xeral				

Competencias		
Código		Tipoloxía
CB1	Posuír e comprender coñecementos que acheguen unha base ou oportunidade de ser orixinais no desenvolvemento e/ou aplicación de ideas, adoito nun contexto de investigación.	• saber facer
CB2	Que os estudantes saiban aplicar os coñecementos adquiridos e a súa capacidade de resolución de problemas en contornos novos ou pouco coñecidos dentro de contextos máis amplos (ou multidisciplinares) relacionados coa súa área de estudo.	• saber facer
CB3	Que os estudantes sexan capaces de integrar coñecementos e se enfrontar á complexidade de formular xuízos a partir dunha información que, sendo incompleta ou limitada, inclúa reflexións sobre as responsabilidades sociais e éticas vinculadas á aplicación dos seus coñecementos e xuízos.	• saber facer
CB4	Que os estudantes saiban comunicar as súas conclusións, e os coñecementos e razóns últimas que as sustentan, a públicos especializados e non especializados dun xeito claro e sen ambigüidades.	• Saber estar / ser
CB5	Que os estudantes posúan as habilidades de aprendizaxe que lles permitan continuar estudando dun xeito que terá que ser, en grande medida, autodirixido e autónomo.	• saber
CG1	Recuperar e analizar información pertinente e oportuna proveniente de fontes diversas en condicións óptimas de custo e tempo	• saber facer
CG2	Interpretar e dominar destrezas asociados con ese campo.	• saber facer
CG3	Demostrar un entendemento sistemático do campo de estudo derivado do entendemento e integración de distintos enfoques teóricos	• saber facer
CG4	Demostrar a habilidade de concibir, deseñar, implementar e adaptar un proceso substancial coa suficiente integridad intelectual	• saber facer
CG5	Aplicar os coñecementos adquiridos e a súa capacidade de resolución de problemas en contornas novas ou pouco coñecidos dentro de contextos máis amplos (ou multidisciplinares) relacionados coa súa área de estudo	• saber facer
CG6	Integrar coñecementos e enfrontarse á complexidade de formular xuízos a partir dunha información que, sendo incompleta ou limitada, inclúa reflexións sobre as responsabilidades sociais e éticas vinculadas á aplicación dos seus coñecementos e xuízos	• saber facer
CG7	Demostrar a capacidade de análise crítica, reflexión, avaliación e síntese de ideas novas e complexas	• saber facer
CG8	Organizar, planificar e desenvolver estratexias para levar a cabo un traballo	• saber facer
CG9	Comunicar as súas conclusións -e os coñecementos e razóns últimas que as sustentan- a públicos especializados e non especializados dun modo claro e sen ambigüidades	• Saber estar / ser
CG10	Traballar en equipo.	• Saber estar / ser
CG11	Aplicar os coñecementos á resolución de problemas concretos.	• saber facer
CG12	Adaptarse a novas situacións	• saber facer
CG13	Estudar dun modo auto-dirixido ou autónomo	• saber
CE1	Interpretar a nova realidade social e a súa aplicación ás tarefas da dirección e organización de empresas, á análise prospectivo da competitividade e ao impulso do desenvolvemento organizativ	• saber facer
CE2	Identificar cales son os stakeholders e entender a súa importancia	• saber facer

CE3	Comprender as implicacións do comportamento ético na estratexia empresarial e nos procesos de toma de decisións, e a súa relación coa motivación, liderado e cultura empresarial	• saber facer
CE4	Coñecer os sistemas de xestión, normas, verificación e posibles certificacións da RSC	• saber facer
CE5	Diseñar e implementar estratexias competitivas coherentes co tamaño empresarial e a contorna, baseándose en vantaxes competitivas resultantes da RSC	• saber facer
CE6	Elaborar memorias de sostenibilidade	• saber facer
CE7	Coñecer o concepto, evolución e importancia do Marketing Responsable na estratexia empresarial	• saber facer
CE8	Valorar a pertinencia da mobilización de recursos e as posibilidades intermedias entre xerarquía e mercado (internalización vs. externalización).	• saber • saber facer
CE9	Integrar e implementar os diferentes sistemas de xestión normalizados de I D I, calidade e medioambiente no proceso de planificación estratéxica da empresa tendo en consideración a súa responsabilidade social corporativa.	• saber facer
CE10	Coñecer e manexar a terminoloxía e os procedementos metodolóxicos propios da xestión de recursos humanos aplicando criterios de responsabilidade social corporativa	• saber facer
CE11	Coñecer a evolución do concepto de calidade e das formas da súa xestión para unha mellor comprensión do concepto de calidade total, e todas as súas implicacións estratéxicas e as súas relacións coa actuación socialmente responsable da empresa e a preservación do medio ambiente	• saber facer
CE12	Comprender os coñecementos pertinentes relacionados con xestión financeira socialmente responsable	• saber facer
CE13	Comprender e aplicar todos os aspectos relacionados coa auditoria social	• saber facer
CT1	Difusión de resultados e conclusións dos estudos, a través de presentacións orais e escritas que aborden ideas relacionadas coa RSC na xestión integral da empresa	• Saber estar / ser
CT2	Manexo de técnicas e ferramentas informáticas e de xestión para obtención de información, tratamento e procesamento de datos, e posterior utilización	• saber facer
CT3	Difusión e divulgación de ideas en contextos tanto académicos como non especializados	• Saber estar / ser
CT4	Reflexión sobre responsabilidades sociais e éticas	• Saber estar / ser

Resultados de aprendizaxe

Resultados de aprendizaxe	Competencias
Saber aplicar os coñecementos adquiridos no Máster a un traballo académico ou actividade empresarial concreta baixo a supervisión/dirección dun ou varios titores	CB1 CB2 CB3 CB5 CG1 CG2 CG3 CG4 CG5 CG6 CG7 CG8 CG10 CG11 CG12 CG13 CE1 CE2 CE3 CE4 CE5 CE6 CE7 CE8 CE9 CE10 CE11 CE12 CE13 CT1 CT2

Saber presentar e defender adecuadamente os resultados do seu traballo

CB4
CG2
CG3
CG7
CG9
CG11
CT1
CT3
CT4

Contidos

Tema

O Traballo Fin de Máster tratará sobre un TFM ACADÉMICO
proxecto integral que recolla, amplíe e aplique os TFM PRÁCTICO
coñecementos e capacidades adquiridos nas
materias cursadas polo
estudiante

Planificación docente

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Presentación	5	50	55
Traballo tutelado	10	260	270

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Presentación	O TFM presentarase ante un tribunal, unha vez que teña o visto e prace do titor.
Traballo tutelado	O alumno realizará o Traballo Fin de Máster baixo a supervisión dun titor con reunións periódicas entre ambos. Haberá unha sesión inicial na que se expoñerán as directrices que guiarán a realización do traballo e un conxunto de reunións de seguimento. O TFM pode ser académico ou aplicado a partir de prácticas en empresas.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Traballo tutelado	Supervisión do alumno polo Titor no seu traballo e titorías co profesor de maneira individualizada no despacho en horarios de titoría do profesor

Avaliación

	Descrición	Cualificación	Competencias Avaliadas
Presentación	Presentación Oral do TFM ante un tribunal	40	CB4 CG2 CG3 CG7 CG9 CG11 CT1 CT3 CT4

Traballo tutelado	O TFM realízase polo alumno baixo a tutorización dun profesor que revisará o seu traballo autónomo. Ademais, realizaranse varias sesións maxistras nas que se farán recomendacións xerais para a realización deste tipo de traballos.	60	CB1
			CB2
			CB3
			CB5
	O alumno expoñerá e defenderá o Traballo Fin de Máster (memoria prácticas ou Monitor consulting Project) ante un tribunal.		CG1
			CG2
			CG3
			CG4
			CG5
			CG6
			CG8
			CG10
			CG11
			CG12
			CG13
			CE1
			CE2
			CE3
			CE4
			CE5
			CE6
			CE7
			CE8
			CE9
			CE10
			CE11
			CE12
			CE13
			CT1
			CT2

Outros comentarios e avaliación de Xullo

Para a superación desta materia é requisito ineludible o seu defensa pública ante un tribunal. Para realizar esta defensa é imprescindible ter superado a totalidade das restantes materias do Máster e o visto e prace do titor/a de o TFM. A defensa poderase realizar na convocatoria ordinaria ou extraordinaria. Ambas as datas estarán fixadas no calendario académico do curso correspondente.

Observación: Calquera evidencia de traballos plagiados ou copiados supoñerá unha cualificación de suspenso nas dúas convocatorias.

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

Bibliografía Complementaria

Clanchy, J. y Ballard, B., Cómo se hace un trabajo académico. guía practica para estudiantes universitarios, Presnas Universitarias de Zaragoza, 1995
 INE Contabilidad Nacional Trimestral de España,,
<http://www.ine.es/jaxi/menu.do?jsessionid=BB94B4B32B26488E96F951C3C75166CF.jaxi01?type=pcaxis&path=%2Ft35%2Fp009&file=inebase&L=0>,
 INE, Directorio Central de Empresas (DIRCE), <http://www.ine.es/jaxi/menu.do?type=pcaxis&path=/t37/p201/&file=inebase>,
 SABI, base de datos con información sobre balances empresariales,
 INE Anuario Estadístico, http://www.ine.es/prodyser/pubweb/anuarios_mnu.htm,
 APA STYLE MANUAL, Publication Manual of the American Psychological Association, sixth edition, (2010)., 2010

Recomendacións

DATOS IDENTIFICATIVOS**Sistemas Normalizados de Xestión: Calidade, Medioambiente, Seguridade e Saúde no Traballo**

Materia	Sistemas Normalizados de Xestión: Calidade, Medioambiente, Seguridade e Saúde no Traballo			
Código	V03M134V01207			
Titulación	Máster Universitario en Administración Integrada de Empresas e Responsabilidade Social Corporativa			
Descritores	Creditos ECTS	Carácter	Curso	Cuadrimestre
	5	OB	1	2c
Lingua impartición	Castelán Galego			
Departamento				
Coordinador/a	Fernández González, Arturo José			
Profesorado	Fernández González, Arturo José			
Correo-e	ajfdez@uvigo.es			
Web				
Descrición xeral	Esta materia adícase aos sistemas de xestión empresarial, con especial atención á xestión da calidade, o medio ambiente e a seguridade e saúde no traballo, e os modelos existentes, en xeral internacionais, para os mesmos (normas ISO 9000 e 14000, Regulamento EMAS, estándar OHSAS 18000, etc.). En primeiro lugar, expóñense os conceptos de normalización, certificación e acreditación. A continuación, estúdanse os fundamentos dos diferentes sistemas de xestión con relación ás súas correspondentes normas internacionais, prestando atención ás súas connotacións coa Responsabilidade Social Empresarial e a mellora da competitividade da empresa. Finalmente, proporciónanse claves para a súa correcta implantación e mantemento no tempo.			

Competencias

Código		Tipoloxía
CB1	Posuír e comprender coñecementos que acheguen unha base ou oportunidade de ser orixinais no desenvolvemento e/ou aplicación de ideas, adoito nun contexto de investigación.	• saber
CB4	Que os estudantes saiban comunicar as súas conclusións, e os coñecementos e razóns últimas que as sustentan, a públicos especializados e non especializados dun xeito claro e sen ambigüidades.	• saber facer • Saber estar / ser
CG2	Interpretar e dominar destrezas asociados con ese campo.	• saber • saber facer
CG3	Demostrar un entendemento sistemático do campo de estudo derivado do entendemento e integración de distintos enfoques teóricos	• saber • saber facer
CG4	Demostrar a habilidade de concibir, deseñar, implementar e adaptar un proceso substancial coa suficiente integridad intelectual	• saber facer • Saber estar / ser
CG5	Aplicar os coñecementos adquiridos e a súa capacidade de resolución de problemas en contornas novas ou pouco coñecidos dentro de contextos máis amplos (ou multidisciplinares) relacionados coa súa área de estudo	• saber facer • Saber estar / ser
CG6	Integrar coñecementos e enfrontarse á complexidade de formular xuízos a partir dunha información que, sendo incompleta ou limitada, inclúa reflexións sobre as responsabilidades sociais e éticas vinculadas á aplicación dos seus coñecementos e xuízos	• saber • saber facer • Saber estar / ser
CG8	Organizar, planificar e desenvolver estratexias para levar a cabo un traballo	• saber facer • Saber estar / ser
CG9	Comunicar as súas conclusións -e os coñecementos e razóns últimas que as sustentan- a públicos especializados e non especializados dun modo claro e sen ambigüidades	• saber facer • Saber estar / ser
CG10	Traballar en equipo.	• saber facer
CG11	Aplicar os coñecementos á resolución de problemas concretos.	• saber facer
CG12	Adaptarse a novas situacións	• saber facer • Saber estar / ser
CE9	Integrar e implementar os diferentes sistemas de xestión normalizados de I D I, calidade e medioambiente no proceso de planificación estratéxica da empresa tendo en consideración a súa responsabilidade social corporativa.	• saber • saber facer • Saber estar / ser
CT1	Difusión de resultados e conclusións dos estudos, a través de presentacións orais e escritas que aborden ideas relacionadas coa RSC na xestión integral da empresa	• saber facer • Saber estar / ser

CT2	Manexo de técnicas e ferramentas informáticas e de xestión para obtención de información, tratamento e procesamento de datos, e posterior utilización	• saber facer • Saber estar / ser
CT4	Reflexión sobre responsabilidades sociais e éticas	• saber • Saber estar / ser

Resultados de aprendizaxe

Resultados de aprendizaxe	Competencias
Coñecer en que consiste a normalización, a certificación e a acreditación, e saber distinguir entre os devanditos conceptos	CB1 CB4 CG2 CG9 CG11 CE9
Coñecer os fundamentos da normativa ISO 9000 e dos sistemas de xestión da calidade	CB1 CB4 CG2 CG3 CG4 CG5 CG8 CG9 CG10 CG11 CG12 CE9 CT1
Coñecer o uso de ferramentas de mellora da calidade de forma coherente cos conceptos básicos dos sistemas de xestión da calidade segundo ISO 9000	CB1 CB4 CG2 CG3 CG4 CG5 CG8 CG9 CG10 CG11 CG12 CE9 CT1 CT2
Coñecer aspectos básicos da lexislación en materia medioambiental e de seguridade e saúde no traballo	CB1 CG2 CG3 CG5 CG6 CG9 CG11 CE9 CT4
Coñecer os fundamentos da normativa ISO 14000 e e dos sistemas de xestión medioambiental, así como do Regulamento EMAS	CB1 CB4 CG2 CG3 CG4 CG5 CG6 CG8 CG9 CG10 CG11 CG12 CE9 CT1 CT4

Coñecer os fundamentos da normativa OHSAS 18000 e dos sistemas de xestión da seguridade e saúde no traballo,	CB1 CB4 CG2 CG3 CG4 CG5 CG6 CG8 CG9 CG10 CG11 CG12 CE9 CT1 CT4
--	--

Contidos

Tema	
1. Normalización, certificación e acreditación.	1.1. Normalización 1.2. Certificación 1.3. Acreditación
2. Modelos de xestión da calidade: ISO 9000	2.1. A norma ISO 9001 2.2. Deseño, desenvolvemento e implantación dun sistema de xestión da calidade segundo ISO 9000
3. A xestión medioambiental	3.1. Introducción á xestión medioambiental 3.2. Lexislación medioambiental
4. Modelos de xestión medioambiental: ISO 14000 e Regulamento EMAS	4.1. A norma ISO 14001 4.2. Deseño, desenvolvemento e implantación dun sistema de xestión medioambiental segundo ISO 14000 4.3. O Regulamento EMAS 4.4. Comparativa ISO 14000 vs EMAS
5. Modelos de xestión da seguridade e saúde no traballo: OHSAS 18000	5.1. O estándar OHSAS 18001 5.2. Deseño, desenvolvemento e implantación dun sistema de xestión da seguridade e saúde no traballo segundo OHSAS 18000
6. Modelos de xestión da RSC: ISO 26000 e outros referenciais	7.1. A norma ISO 26000 7.2. Outros referenciais de xestión da RSC
7. Sistemas integrados de xestión: conceptos básicos	

Planificación docente

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Lección maxistral	23	23	46
Prácticas en aulas informáticas	5	5	10
Estudo de casos	6	6	12
Exame de preguntas obxectivas	1	16	17
Traballo	0	40	40

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Lección maxistral	Exposición por parte do profesor dos contidos sobre a materia obxecto de estudo, bases teóricas e/ou directrices dun traballo, exercicio ou proxecto a desenvolver polo estudante.
Prácticas en aulas informáticas	Traballo na aula utilizando medios informáticos (esencialmente ferramentas ofimáticas tipo Excel).
Estudo de casos	Análise dun feito, problema ou suceso real coa finalidade de coñecelo, interpretalo, resolvolo, xerar hipóteses, contrastar datos, reflexionar, completar coñecementos, diagnosticarlo e adestrarse en procedementos alternativos de solución.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Lección maxistral	
Estudo de casos	
Prácticas en aulas informáticas	

Probas	Descrición	
Traballo		
Avaliación		
	Descrición	CualificaciónCompetencias Avaliadas
Exame de preguntas obxectivas	30	CB1
		CG2
		CG3
		CG4
		CG5
		CG6
		CG9
		CG11
		CE9
		CT4
Traballo	70	CB1
		CB4
		CG2
		CG3
		CG4
		CG5
		CG6
		CG8
		CG9
		CG10
		CG11
		CG12
		CE9
		CT1
CT2		
CT4		

Outros comentarios e avaliación de Xullo

O MAiE segue un sistema de avaliación continua e esixe unha presencialidade mínima do 80%.

Os alumnos/as poderán superar a materia por avaliación continua cumprindo esta presencialidade mínima, presentando e superando os traballos encomendados polo profesor (70% da calificación) e superando un exame de preguntas obxectivas (tipo test) (30% da calificación) que se fará na última hora de clase da materia.

Aqueles alumnos/as que non cumpran algunha destas condicións ou non acaden o 50% da cualificación na avaliación continua, terán que acudir á convocatoria oficial. Nas convocatorias oficiais esixirase un exame que avaliará tanto os coñecementos teóricos como prácticos da materia, así como a presentación e superación dos traballos de aula realizados (no caso de que non foran presentados no seu momento).

Observación: Calquera evidencia de traballos ou probas plaxiados ou copiados suporá unha cualificación de suspenso nas dúas convocatorias.

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

Bibliografía Complementaria

CAMISÓN, C.; CRUZ, S.; GONZÁLEZ, T., Gestión de la Calidad: conceptos, enfoques, modelos y sistemas, Pearson-Prentice Hall, Madrid, 2007

CUATRECASAS, L., Gestión Integral de la Calidad. Implantación, Control y Certificación, Gestión 2000, Barcelona, 2001

SEOÁNEZ CALVO, M. y ANGULO AGUADO, I., Manual de Gestión Medioambiental de la Empresa: Sistemas de Gestión Medioambiental, Auditorías Medioambientales, Evaluaciones de Impacto Ambiental., Díaz de Santos, Madrid, 1999

BELLAICHE, M., Después de la certificación ISO 9001, AENOR Ediciones, Madrid, 2007

CUADERNOS IMPIVA, Aspectos medioambientales. Identificación y evaluación, AENOR/IMPIVA, Valencia, 2002

DEMING, W.E., Calidad, productividad y competitividad. La salida de la crisis, Ediciones Díaz de Santos, S.A., Madrid, 1989

GONZÁLEZ GAYA, C.; DOMINGO NAVAS, R.; SEBASTIÁN PÉREZ, M.A., Técnicas de mejora de la calidad, UNED, Madrid, 2000

GRYNA, F.M.; CHUA, R.C.H.; DEFEO, J.A., Método Juran. Análisis y Planeación de la calidad, McGraw-Hill, México D.F., 2007

HAYES, B.E., Cómo medir la satisfacción del cliente. Desarrollo y utilización de cuestionarios, Ediciones Gestión 2000, S.A., Barcelona, 1995

IHOBE, Indicadores Medioambientales para la Empresa, IHOBE, País Vasco, 1999

ISHIKAWA, K., Introducción al Control de Calidad, DÍAZ DE SANTOS, 1994,

JONQUIÈRES, M., Manual de auditoría de los sistemas de gestión, AENOR Ediciones, Madrid, 2007

JURAN, J.M.; BLANTON, A., Manual de Calidad, McGraw-Hill, México D.F., 2001

www.aenor.es,

www.aec.es,

<http://http://gio.uvigo.es/asignaturas/gestioncalidad>,

www.iso.ch,

www.belt.es,

<http://www.cmati.xunta.es/>,

<http://www.clubexcelencia.org/>,

http://ec.europa.eu/environment/emas/index_en.htm,

www.enac.es,

<http://www.insht.es>,

UNE (AENOR),

CONFEDERACIÓN CANARIA DE EMPRESARIOS, Manual de Prevención de Riesgos Laborales. 660 Preguntas y Respuestas sobre la Prevención, Confederación Canaria de Empresarios, CEOE,

SÁNCHEZ-TOLEDO, A.; FERNÁNDEZ, B., Cómo implantar con éxito OHSAS 18001, AENOR Ediciones, Madrid, 2011

AENOR, UNE-EN ISO 9001:2015, AENOR, 2015

AENOR, UNE-EN ISO 14001:2015, AENOR, 2015

AENOR, OHSAS 18001:2008, AENOR, 2008

AENOR, UNE-ISO 26000:2012, AENOR, 2012,

Recomendaciones

Materias que se recomienda cursar simultáneamente

Xestión da Calidade Total/V03M134V01201

Materias que se recomienda ter cursado previamente

Xestión da Calidade Total/V03M134V01201